

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

MINDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 filler.
Nyitási sora 40 filler.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, január 27.

Ma számunk főbb közleményei:

- Venczricék: Lesz, — nem lesz?
- A Dmke Arad-Hegyalján.
- A képviselőház a póttartalékokért.
- A csendesedő Iorradalom.
- A debrai petició.
- A tanítók bálja.
- Eötvös Bálint bűnpöze.
- Megtagadott utlevelék.
- Baptista hitközség Aradmegyében.
- Farfaljas csalás Aradon.
- A kórházi idill.
- A plakát botrány — a bíróság előtt.
- A szemérmes magántudós.
- As Isten uja.
- A Nemzeti Színház misériái.
- Tárcs: Találkozás. Irta: Zalay Masa.
- Csarnok: A szivtelen. Irta: Lia.

Lesz, — nem lesz?

Arad, január 26.

Andrássy Bécsbe ment, béke azonban aligha lesz. Andrássy elaborátumot adott Fejérvárynak, ami azonban szintén nem jelent békét. Az elaborátum Pitreichnek is tetszik; de a békére nincs kilátás. Andrássy ma kihallgatáson volt a királynál; azonban békéről alig lehet szó. Andrássy tovább is Bécsben maradt; mindazonáltal biztos, hogy a békéhez nem jutottunk közelébb. Andrássy valószínűleg holnap újra a király elé megy; azonban a béke már annyi, mint ha nem is volna. Körülbelül így következnek ma egymásután a politikai hírek.

Nézzenek le, mosolyogjanak meg érte, és szánakozzanak a hátramaradottságunkon: de ezt mi, vidéki zugokban el-

dugottak, nem értjük. Egy esztendő óta tikkadtan, égő szomjusággal lesünk minden csöpp eseményt, minden halovány kombinációt és minden valószínű koholmányt, aminek a válsághoz köze van, ami egy gondolattal közelebb hozhatna bennünket a kibontakozáshoz. És amikor olyan eseményeket látunk, amelyek más-kor döntő fordulatot jelentenének, akkor nekünk nem szabad ujjongva köszöntünk Andrássy Gyula grófot, a békeszerzőt, aki a nemzet minden fiának óhajtását megérti s éjt nappallá tesz a kibontakozásért, mert minden párton mondják, Andrássy maga is mondja: béke ezért nem lesz.

Ti boldog pestiek, ti valószínűleg megkaptátok a bűvös lakatot, amely ezt az érthetlenséget érthetővé nyitja föl. Mi, az események rayonján kívül élők, az okoskodásra vagyunk utalva, hogy valamit kisejthessünk ebből.

Kezdjük hát. Ha nincs és nem lehet béke, akkor a helyzet nem változott meg. De ha a helyzet megváltozott, akkor mégis szó lehet a békéről. Tehát megváltozott a helyzet? Ha ma is úgy volna, mint szeptember 23-ika óta volt, akkor Andrássy valószínűleg nem csinált volna elaborátumot. De hát változott helyzetet jelent-e ez a titokzatos elaborátum? Ha az van benne, ami a koalíció fölratában, akkor nem: ha más, akkor igen. De hát föltehető Andrássyról, hogy ugyanazzal tegyen kísérletet, ami egyszer nem járt sikerrel? S valószínű-e, hogy az udvar, amely az elől egyszer elzárkózott, most

annak alapján tárgyalásokba bocsájtko-zék? Fájdalom, az udvarról ezt alig lehet föltelezni. Tehát az Andrássy elaborátu-ma más valami, mint a koalíció fölrata. Lehet, hogy kevesebbet tartalmaz annál, lehet, hogy új formát talált, amivel az udvar is megbékélhetik, s a nemzetnek sincs oka haragudni miatta. Ezt az ela-borátumot látta Pitreich, a katonai állás-pont személyesítője. Ha egyszerűen a régi álláspont lenne abban, nem tehető föl ró-la, hogy Andrássyt a király elé hívassa. De menjünk tovább. A király ma egy órán át tartó kihallgatáson fogadta An-drássyt. Az egy órán át Andrássynak bizo-nyára bő alkalmá volt kibontakozási tervét előterjeszteni. Ha a király Andrássy ter-vét és a maga álláspontját áthidalhatat-lannak találta volna, akkor bizonyára Andrássy már a délutáni vasutal haza-utazott volna Budapestre, s este az alkot-mánypárt klubjában már kijelenthetné volna, hogy ő megtette, amit tehetett, — ám lássák, mi fog történni. De Andrássy Bécs-be maradt, Pitreichhal tárgyalt, s holnap valószínűleg újra a király elé megy. Más időkben ez azt jelentené, hogy a tárgya-lásokra az alapot megtalálták, s ha a részletkérdéseken keresztül juthat a dolog, meglesz a kibontakozás. Mért jelenti te-hát most ez azt, hogy a békére kevés a kilátás?

Mást is gondolunk. Ez a szó „béke,” nálunk nem olyan szép, mint a hogy Sutt-ner Berta báróné tudja, s ahogy egyáltalán ismerik. A béke szóban okvetlenül benn kell lenni valaminek, ami az állás-

Találkozás.

Irta: Zalay Masa.

A leány fölállt a zongorától és szép, büsz-ke fejtét kissé meghajította — köszönetül a za-jos elismerésért — aztán nyugodtan körül-nézett és komoly tekintete hirtelen megakadt egy kedves, úde menyecske arcon, mosoly-gott ezen a gyermekded arcon szem, ajk, gondtalanul — bearanyozta a boldogság verő-lénye.

A házlásszony odavezette a leányt.

— Egy kedves barátóm vidékről: Renée, Gyallay Renée — mondta formászerűen, — aztán az asszonyra mutatott: Balassy Gézáné!

A nevezett barátságosan előrenyújtott egy kacagtatóan kicsiny gyermekkezet, melyen hi-valkodva megcsillant a jeggyűrű, Renée pe-dig állt mozdulatlanul, mintha megdermedt volna. Szédülve szorongatta kezében a rózsás ujjakat, mignem szorítása öntudatlanul mind erősebb lett, valami vad fájdalom hullámozó vérét a szívéhez kergette és egy pillanatra kiölt belőle minden nemes érzést. Miért lé-tezik ez az asszony? . . . zokogott a lel-ke panaszos váddal, és kívánta, gonosz in-dulattal kívánta az ártatlan, virulószerű asszony halálát.

Aztán hirtelen elbocsájtotta a puha kezét,

ijedt megszégyenüléssel, mintha orgyilkos szán-dékkal támadtak volna.

— A férjem érettem jön később! — cse-vegett naivul a kis Balassy és ez a szó: férjem — olyan lágyan csengett az ajkáról, mint egy ábitatos imádság. Renée reápillantott kételkedő, zavaros tekintettel, a nehéz álomból ébredők néznek ilyen különösen, érezte, hogy szédül, — homály ereszkedett le körülötte — a nevető, lármázó asszonyok belevesztek ebbe az átláthatlan szürkeségbe; a szőnyeg, melyen állt és a zsöllye, melyre támaszkodott, alászáll-tak vele valami feneketlen mélységbe. Millió sóhajból zsongott a lég, az álmatlan éjszakák panaszos sóhajaitól és ránehezdedek szívére — a honnan születtek. Ez hát a pokol? tündökött Renée csudálkozva — aztán ellenállás nélkül, lankadtan lezárta káprázó szemét.

— A baba szép, erős, Gézának egész bá-lványa ez a parányi fiú! — dicsekedett a kis Balassy bájos pirulással, — valóban féltékeny vagyok reá! . . .

Néhány gyermektelen asszony közelebb buzódott a beszélőhöz, irigy kíváncsisággal lesve minden szavát és a fiatal anya össze-hadart sok apró intimitást a bábó rövidke életéből — az első szalagos pólyától az első ruhácskáig, az első fölajdulástól az első mo-solygásig, a hallgatók pedig sikongtak egy-egy pajkosabb részletnél és Renée felé pillantottak

ijedt tisztelettel, aki az egyetlen leány volt kö-zöttük.

O azonban nem hallotta azokat. A szalon verandaszerű kiszögellésénél állt és elbágyadt tekintettel nézett át az üvegfalon . . . talán a mult homályos távlatába? . . . Kűn a park-ban két játszi lepke kergetődött a hanyatló nap bucsusugarában egy jászminbokor körül, aztán megrészegeve az illatártól, — beleszé-dültek a nyíló, fehér virágok közé és Renée álmadozó szeme nem tudta őket megkülönböz-tetni többé.

Ebben a pillanatban szívéhez szóló zenét hallott, — zene volt e valóban, avagy csak fér-fihang? . . . valaki „jó-estét” köszöntött és egy halvány kéz nyult az ő fehér, remegő ke-ze után. Delejes áram kapcsolta össze az ujjá-kat, amint megvonaglottak a forró szorítástól és soká, nagyon soká nem tudták elbocsájtani egymást! A botrányéhes, — de sejtelenmélküli asszonyok meglepődve összenéztek egy pilla-natra, egymás kérdő arcában keresve valami magyarázó vonást. Mi ez? . . . tudakolták a gondolatok, mialatt feszült, néma várakozással figyeltek a két szereplő különös viseletére, — de aztán csalódottan lebocsájtották csápjaikat, visszaszívták fullánkjaikat, mert Renée udvarla-san megfordult és mosolygó ajakkal hangosan üdvözölte a férfit.

— Félsten híre megelőzte önt uram! — mondotta elfogulatlan, könnyed modorban —

pontból való engedést, a lehetlentől való tágítást jelent. Egy év a próbaideje, hogy a hajlíthatatlanság elvével ebben a világban dülőre jutni nem lehet. Ha tehát valahol kibontakozást akarnak, belé kell törni a lelket abba, hogy a kivánságokból, vágyakból, sőt — ez a legszomorubb része az ügynek, — a jogokból fel kell valamit áldozni, vagy legalább is a jövőnek eltenni. Hát ezért félünk a békétől? Ezért hártja el mindenki magáról azt a közönséges ráfogást, hogy ő a béke érdekében dolgozik?

Nagy dolgoknak, nagy embereknek sokszor apró babonák vannak. Némely ember sohase meri valamely tervét elárulni, mert biztosra veszi, hogy nem sikerül. Annyiszor ittunk előre a medve bőrére, hogy most már beszélni se akarunk róla, amíg a kezünkben nincs. Annyiszor vártuk a békét, amikor megcsalt, hogy most már addig nem hiszünk neki, amíg egészen itt nem lesz.

Igaz, hogy semmit se felejtsünk ki: még egyet hallottunk. Hogy azért kell a béketárgyalások között is a fegyvert csörtetni, nehogy Bécsben kimerültségnek, legyőzöttségnek vegyék ezt, s nagyon magasra szabják a béke árát. Vajjon? Hát ilyeneken is szoktak a nagy kérdések megfordulni?

De hát jó. Az ország szívéből hozzák a hírt, a legilletékesebbek ajkáról adják a táviróra bizott szót, s mi szomorúan fogadjuk el: mindennek és mindannak dacára nincs kilátás a békére. Odafönn jobban tudják az okát. Lehet, hogy olyasmi, amit nem szabad se nyomdafestékre, se telefon-kagylóra bizni. Hanem ezen megnyugvásunk dacára, a tájékoztatlan és elmaradt vidékről azt az üzenetet küldjük a nemzet nagyjaihoz, illetőleg azokhoz, akik ez üzenet továbbítására vállalkoznak: a vidék népe nagyon, nagyon vágyik a békére. Minden gyűlöletességével óhajtja ezt a fogalmat. S ha már remélnünk nem szabad azt, — legalább lépjen meg vele a tisztelt hazát.

és fölemelt ujjával magyarázólag a kis Balassyné felé indult, — örülök, hogy „megismerhettem”! . . .

— Renée! megtagad? . . . sóhajtott a légtől egyszerre elvesztette csodás önuralmát. Ime a férfi! . . . gunyolódott vele az intrikus, kegyetlen végzet, — aki hajdan joggal ölelt karjaiba és a kinek az ölelését joggal viszonzottad szerelemtől égő, megszámlálhatatlan csókokkal; — aki karján vezetve téged, büszkén hirdette Isten és ember előtt: nézzétek! ez az égi angyal lesz az én földi asszonyom! és most szívvel-lelkével elszakíthatatlanul a másé. Hol kérik az átok, amit hűségesküjén hívott magára, ha elhagyna valaha? hol az Isten igazságos bosszúja, a kihez felzokogott könyörgő fohászod hosszú, lázas éjszakákon? . . . Most már csak az ördög adhatná őt vissza neked!

Renée megborzadt és homlokig pirult egyszerre. Nyulánk termete, amely fáradtan összeroskadt a találkozás pillanatában, fejedelmi méltósággal kiegyenesült — és ez a büszke mozdulat félreérthetetlen választ adott a végzet fenyegető ingerkedésére.

Néhány asszony a divatról kezdett beszélni, míg a többiek ellenállhatatlanul belevegyltek a zajos vitatkozásba, csak a kis Balassyné gyanakvó szeme függött a verandán álló két szoborszerű alakon, kik látszólag közönyösen társalognak, de tekintetük ijedt rebbenéssel ke-

A Dmke Arad-Hegyalján.

(Fiókalakítás Gyorokon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26.

Az arad-hegyaljai magyarság körében igen szép és hazafias mozgalom indult meg. A magyar intelligenciának néhány vezető tagja szövetkezve több lelkes úrnővel, azon fáradozik, hogy megalapítsák a *Délmagyarországi Közművelődési Egyesületnek Arad-hegyaljai fiókját*.

A Dmke rövid fennállása óta a délvidek magyarságának megerősítése és a nemzeti érdekek ápolása terén már oly számbevéhető eredményre mutathat vissza, hogy nemes hivatását az Arad hegyalján is bizonyára teljes sikerrel fogja betölteni. Ezen a nemzetiséglakta vidéken a nemzeti állam kiépítése és a társadalomnak magyaros szellemben való fejlesztése nem pusztán nemes cselekedete az erre hivatott kulturális intézményeknek és a magyarság vezető elemeinek. Az ilyen alapvető munkásság hazafias kötelesség teljesítése és sikere hálára kötelezi nemcsak a szűkebb környéknek, hanem a polgároknak a magyarság szupremáciájáért, a nemzeti közérzés lüktetéseért hevülő összességét is.

A hegyaljai fiók megalakításának eszméje egy lelkes urasszonytól, a Barackán lakó lovag *Wettstein* Jenőné, ismert nevű tárcalónőtől ered, aki még decemberben megbeszélte a dolgot *Gallovi* Jenővel, a Dmke főtitkárával s azóta fáradhatlan agilitással dolgozott a siker érdekében. A központtal történt megállapodások szerint a mozgalomba az egész Hegyalját belevonják Világostól — Radnától s „Arad hegyaljai fiók” címen alakítják meg a Dmke legújabb árállomását, *Györök* székhelyvel. Sikertült az ügy iránt a legnagyobb érdeklődést felkeltani és megnyerni elnökönek *Raskó* Sándor gyoroki plébánost, a hölgy-bizottság elnökének pedig *Avarfy* Gyuláné urasszonyt, ezt a páratlan agilis, lelkes hölgyet, aki sok egyület felvirágoztatott már s a temesvári Fehér-Kereszt-egyesületnek is elnökneje.

A mozgalom kezdeményezői a napokban tartották az első értekezletet *Avarfy* Gyuláné urnőnél, amelyen résztvettek lovag *Wettstein* Jenőné *Seluzs* Margit urnő, *Raskó* Sándor gyoroki r. kat. plébános, *Kovács* György ménesi

rülte egymást és a hangjuk oly csendes volt, hogy egyetlen szó sem szállt tovább szíveiknél.

— Nem ismertem őnt soha! — mondta elhalóan szomorú hangon a leány — az én ismerősömnek nem volt neje, nem volt gyermeke, csak arája, aki szerette őt úgy, amint menyasszony — hitves — és gyermek együttesen szerethet! Nem Balassy urnak hívták — csak Gézának! De ez az egyetlen szó rangban az Istennek fölé helyezte őt! — Ha találkozott velem, az arca szerelemtől lángolt, nem a szégyentől, — de én őt rég, nagyon rég eltemettem, a halottak pedig nem támadnak föl, hogy kísértésenek! . . .

A kis Balassynét legyőzte a féltékenység kegyetlen réme, — látta az ura fehérre sápadt arcát, vértelen remegő ajkát és tekintetét, amittől holtra ijedt, elfeledte a „jó társaság” minden illemszabályát, csak azt érezte, hogy nő, feleség, anya, akinek veszélyben forog legfőbb kincse: életboldogsága! — hirtelen odasuhant, nedves szemét fölemelte hozzá, karját belefűzte az övébe, olyan bizalmasan, ahogyan csak a hitvesnek van jogában és odatolakodott kettesük közé egy fölőseges harmadiknak.

És mikor egymásmellett állt a két nő — a viruló asszony kerekded, formás alakjával, világos, rózsaszín ruhájában — a bájos leány karcsún, sudáran, mint fiatal jegyene, egyszerű, fehér öltönyben, amit csak néhány égő piros mályvavirág díszített, — Balassy szeme megigézve pihent ez utóbbin — és átkozta a véletlen találkozást eme gyötrelmes pillanatát, mely-

körjegyző és *Szilvássy* Géza ménesi vincellériskolai igazgató. Az értekezlet elhatározta, hogy megalakítják a Dmke Arad-hegyaljai fiókját, melybe belevonják nemcsak a Hegyalja intelligenciáját, hanem az Aradon és másutt lakó szülőbirtokosok tekintélyes gárdáját is. Elhatározták továbbá, hogy február 4-ikére — jövő vasárnapra — előkészítő bizottsági gyűlést hívnak össze a gyoroki kaszinóba, melyen a fiók tiszttikerát fogják megválasztani és a tavasszal tartandó ünnepélyes alakuló közgyűlés programját is megállapítják. Az előkészítő-értekezletre a napokban mennek szét a meghívók, közel 500 darab.

Ismerve a mozgalom vezetőinek színtiszta hazafiságát és törekvéseikben való állhatatosságát, Arad hegyalja népes községei: *Világos*, *Pankota*, *Muszka-Magyarád*, *Galsa*, *Kovaszinc*, *Kuvin*, *Ménés*, *Paulis*, *Györök* és *Radna* biznyára fényes sikerrel fogják megalakítani az új Dmke fiókot, hogy a magyarság és a közművelődés szolgálatába szegődve, a Hegyalja is teljesítse a reá várakozó nemes földadatokat. A mozgalom vezetői pedig remélik, hogy az Aradon és másutt lakó szülőbirtokosok is nagy számmal fognak megjelenni a február 4-iki értekezleten és tagokul belépnek az egyesületbe.

Miután a hegyaljai magyarságon és az ottani szülősgazdákon kívül bizonyára az összes szülőbirtokosok kötelességüknek fogják ismerni a hegyaljai Dmke-fiókot a maguk részéről is hathatósan támogatni, a mozgalom kezdeményezői a fiók működésétől a legszebb eredményt várják és ebben a várakozásban, a magyarság őszinte öröme, remélhetőleg nem fognak csalatkozni.

A képviselőház

a póttartalékosokért.

(Pártközi konferencia.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 26.

Ma délelőtt tizenegy órára tüzték ki a pártközi konferenciát, melynek az a feladata, hogy a póttartalékosok segítése dolgában határozzon. A pártok érdeklődése eziránt az akció iránt nem volt tulságos: az egész baloldaltól — amint budapesti tudósítónk jelenti — kö-

ben lesújtott a kihitt égi bosszu, kinosabban, mintha ezer halált mért volna reá! A titkolt szenvedély, amit házassága óta szíve legmélyére rejtett gyanutlan felesége elől — egyszerre emésztő, izzó lázba borította vérért — undor fogta el önmaga iránt, olyan undor, aminőt csak a becstelen csaló érezhet, akit megtántorított a pénz csábos csengése — és az asszony, az ártatlan gyermek, elveszítették e perben a férjet és az apát!

— Menjünk haza! — könyörgött a kis Balassyné szorongva — s hogy a leány ajka fájdalmasan megvonaglott, az asszony, aki a női ösztön ünnem érzékenységével megsejtette, hol sebezhető, meghalásosabban néma vetélytársa? — Idegesen, de megvesztegető hangsúlylyal ismételte: haza! haza! — mialatt győztesen, diadalmasan szembenézett vele.

Azonban a visszapillantás zavarba hozta:

— Megbocsájtom a bűnödöt, hogy vagy nos voltál! — mondta ez a kedves, szelíd tekintet — megbocsájtom a gyermekednek, hogy megszületett! és mert nem akarok álmodni szomorú angyalféjűről, könyörgően összetett, apró gyermekkacsókról, visszaadom néktek, aki valamikor az enyém volt, akit megloptatok tőlem, — de aki egyetlen szavamra újra elém borulna! . . .

Nyugodtan elfordult. Egy ujjonjött vendég közeledett hozzá, elegáns, lovagióruhába öltözött fiatal gavallér, aki kimérten üdvözölte a szótalan házaspart, aztán Renée előtt hajolt

rülbelül *negyvenen* jelentek csak meg. A vezérek közül ott volt *Kossuth* Ferenc, *Apponyi* Albert gróf, *Bánffy* Dezső báró, *Darányi* Ignác, *Zichy* Aladár gróf, akiken kívül a következő képviselők jöttek el:

Földes Béla, gróf Teleki Arvéd, Szatmári Mór, Tóth János, Szakáts Zoltán, gróf Batthyány Tivadar, Bakonyi Samu, Szabó Kálmán, Kubik Béla, Katkovich Béla, Zboray Miklós, Sümei Vilmos, Hentaller Lajos, Szentiványi Árpád, Dániel László, Sággy Gyula, Mihalkovics Jenő, Kelemen Béla, Giesswein Sándor, Molecz Danl, Laehne Hugó, Pap Zoltán, Keller István, Gulner Gyula, gróf Hadik Béla, Hilberth Károly, Putnoky Mór, Posgay Miklós, Darányi Ferenc, gróf Dessewffy Emil, gróf Zichy Vladimir, Okolicsányi László, Pisztor Mór, Sturmán György, Benedek János, Kálosi József, Szász József, Molnár János és Szász Zsombor. Jüsth Gyula elnököt belépésekor megéjenezték.

Kossuth Ferenc negyed tizenkét órakor a padjában felkelt s megnyitotta az értekezletet. Kérte, hogy válaszzanak elnököt. (Éljen *Kossuth*!) *Kossuth* elfoglalta az elnöki széket és indítványára *Tóth* Jánost küldték meléi jegyzőnek.

Az elnök jelentette, hogy a vezérbizottság elfogadta *Hadik* János gróf két ismert indítványát. Konstatálni akarja, hogy a mai értekezletnek tisztára csak jótékonyági jellege van, minden politikai iz nélkül. Erre minden pártot meghívott, a horvátok és a nemzetiségiek meg is ígérték, hogy eljönnek, a szabadelvű párt elnöke viszont azt válaszolta, hogy *nem vesz részt a konferencián*. Ezután *Tóth* János felolvasta azt a két felhívást, amit a vezérbizottság intézett az országhoz a póttartalékosok érdekében.

A két felhívást az értekezlet magáévá tette s kimondta, hogy felhívja a képviselőket, hogy a póttartalékosok családjai számára adakozzanak. A pénzek kezelésére bizottságot választottak s kimondták, hogy az csak a családok póttartalékosokat segíti. A bizottságba *Leszky* Gyulát, *Semsey* Lászlót, *Dániel* Lászlót, *Zboray* Miklóst választották meg. A horvátokat és a nemzetiségeket felkérlik, hogy a maguk részéről később nevezzék meg a tagjalkat.

Az értekezletnek több tárgya nem is volt. A konferencia tagjai azonban a delegációs teremben, ahol az értekezlet lefolyt, még sokáig együtt maradtak és a helyzetet feszegették. Tudni azonban senki sem tudott semmit.

meg mély hódolattal, miközben átnyújtott neki egy kicsiny vadvirág bokrétaát.

Es férfias szép arca bíborra gyullad.

— Kérem! fogadja el, mint naponta megújuló hódolatnyilvánítását az ön állandó vendégének! — esedezett alázatosan. A legigénytelenebb szálért is életveszedelemmel hajoltam alá a nyeregből, — tette hozzá rajongással, az ön-feláldozás gyöngéd vallomásaként.

Renée bájos mosolylyal vette át a tarka kis csokrot és lefejtven kebléről az égő mályvarózsákat, sokatmondó felelet gyanánt odatűzött helyökre néhány szál csillagfejú buzavirágot. — A fiatalember néma megilletődéssel nézett reá hosszú percekig, szemében nyíltan ragyogott a jövő szépséges terve, — s mint aki nem bírja tovább a kétségkelt aggodalmakat, s mint aki nem tudja fékezni többé túláradó örömet, utat tört ajkáról a döntő kérdés:

— Renée, megengedi e végre, hogy következzek valami kedvezőt? . . .

A leány gyöngéden belehelyezte meleg kezét az ifjúságba.

— Holnap hazautazom szüleimhez, elkísérhet! — felelte csendesen.

. . . Menjünk haza! — könyörgött újra a kis *Balassyné* férjének, aki összeszorított ajakkal, elborult homlokkal, merev tekintettel azt a két pajzán fehérlepkét nézte, melyek a jázminbokorról hirtelen fölszálltak egy szellőtől ringó akácfürtre, hogy annak a mézét is megzleljék! . . .

A csendesedő forradalom.

(OROSZORSZÁGBAN HELYSZÁLLT A REND.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 26

Az orosz forradalom mintha alábbhagyna dühével. Már hetek óta tart a csendesedő hangulat s a kozákfegyverekkel fékentartott nép, amint észlelhető, egyidőre kiengedte kezéből a céljai elérésére szolgáló legfőbb eszközt: a forradalmi propagandát. Hogy azonban ezzel a pillanatnyi stagnálással nem ért véget a nagy szabadságharc, azt bizonyítja az is, hogy a moszkvai mozgalom egyik legkiválóbb vezetője néhány nap előtt Londonba érkezett s külön konferenciát tartott, melyen mindkét londoni csoporttól azt a biztatást kapta, hogy az orosz forradalmárokat a forradalmi irodalom termékeivel el fogják látni. A gyűlés befejezése előtt a moszkvai delegátus szót emelt. Miután a Romanov-ház ellen fenyegetéseket hallatott, így folytatta: „Akkor aztán nagy harc támad majd az egyes pártok között. Ebben a harcban legkevesebb öt párt lesz érdekelve. Csakis akkor győzhetünk, ha elégerősek leszünk; erősek lenni pedig akarunk, erőseknek lennünk kell.” E felszólalás után a londoni vezetők mind a delegátus köré gyülekeztek s kijelentették, hogy mindenüket leteszik a haza oltárára s addig nem nyugszanak, míg csak egyetlenegy csepp vér kering ereikben.

Mai távirataink a következők:

Pétervárr, január 26. Batumból jelentik, hogy *Soci város*, az erődökkel együtt, hét nap óta a forradalmárok kezében van. A kormányhoz hű csapatok eddig hasztalan kíséreltek meg, hogy elvegyék tőlük a várat. A forradalmárok, akik 15000-en vannak, hatalmukba kerítették a vár pénztárát, melyben 150,000 rubel volt.

Moszkva, január 26. A marsallok kongresszusa kijelentette, hogy egy erős és törvényes kormányhatalomnak okos és alkalmas intézkedéseket kell tennie, hogy a felkelési mozgalmat leverje és a békés polgárságot az erőszakoskodásoktól megóvja. Az ország megnyugtására erős kormányhatalomra van szükség, továbbá mulhatlanul szükséges, hogy a дума egybehívásának hite fenmaradjon.

Pétervárr, január 26. Losagoiból, a mandsurjai vonal egy állomásáról jelentik, hogy f. hó 22-én egy csoport felkelő, többnyire a szibériai vasut alkalmazottai vörös zászlókkal közeledtek az állomás felé. Az ott állomásozó katonák a vörös zászlók láttára el akarták őket onnan távolítani, miközben összeütközésre került a sor. A zászlókat szétszaggatták és a tüntetőket körülzárták. Egy személyt megölték, négyen súlyos, harmincan könnyű sebesülést szenvedtek. Végre is a tüntetőket szétszórták.

Odesza, jan. 26. Bobruikban, Jelisabethpolban és Klevben ismét megkezdtek az elemi iskolákban és a gimnáziumokban az oktatást.

Pétervárr, jan. 26. Norontov-Daskov gróf tábornok a következő táviratot intézte a cárhoz T. Niszből 24-iki kelettel: A Szukkun kerület parancsnoka jelenti, hogy a posta- és táviró-tisztviselők sztrájkja kezdetén a felkelők el akarták mozdítani a szukkuni hatóságokat, hogy megkerítsék a közpénztárt, de tervük nem sikerült. Az agitátorok egy részét letartóztatták. E hó 4-ike óta a forgalom ismét rendes. A bandákat szétszórták. Szorhiban is helyreállították a csapatok a rendet. Notozneby és Kabul között, Batumon át, a forgalom ismét helyre van állítva.

Tiflisz, jan. 26. Kutaisz, Poti és Batum között ismét helyreállt a távirati és vasuti forgalom. A csapatok ellenállás nélkül megszállhatták az állomásokat. A lakosság bárátságosan fogadta a csapatokat. Midőn a forradalmárok értesültek arról, hogy az oroszországi forradalom nem sikerült, szétesztlottak. A forradalmi mozgalom Kutaiszban egyre csökken. Ma érkezett az első vonat Batumból.

A dobrai petíció.

(Ítélet előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 26.

A dobrai kerületben Cs. *Lázár* László megválasztott képviselő ellen a kisebbségben marad *Vlád Aurél* pártja petícióval járult a kir. Kuriához, amelyben egyúttal panaszt tettek *Csernovits* Mihály dr. választási elnök ellen is, mert az állítólag a bizalmi férfiak és a rendfenntartás körül pártoskodott.

A kir. Kuria a panaszok közül *tizennyolc*-nak adott helyt s utasítására a kolozsvári ítélőtábla bírāja, *Incze* Gerő dr. a helyszínen kihallgatván a tanukat, az eredményt beértesítette a kir. Kuria választási tanácsához, amely ma negyednapja folytatta *Adám* András elnöklete alatt a petíciót. A megválasztott képviselőt *Ragályi* Lajos ügyvéd védte, *Csernovits* választási elnök nevében *Gábor* Illés dr., a petícionálók nevében pedig *Bontescu* Károly jelent meg.

Ma *Ragályi* Lajos dr., Cs. *Lázár* László megválasztott képviselő meghatalmazottja szólt fel s a román nemzetiségi akciót lápi tűznek mondta, mely leppangva változtatja izzó zsarátnokká a termő talajt. Hivatkozik a vizsgálat alkalmával kihallgatott *Krecsu* Mazera, ki eskü alatt vallotta azt a meggyőződését, hogy ha *Lázár* megmarad képviselőnek, a robotot és dézsmát vissza fogja állítani.

Bizonyítottnak látja, hogy kivételes rendszabályokra a választás alkalmával szükség volt a *Vlád* párti bizalmi férfiak óriási izgatása folytán. Itatás és itatás a képviselő részéről nem történt, az sem nyert bizonyítást, hogy *Lázár* valamely előnyt ígért szavazóinak, minek folytán a petíció elutasítását kéri.

Utána *Gábor* Illés dr., *Csernovits* Mihály választási elnök védője a lefolyt választásnak vitatárgyává tett eseményeit normális pártszenveldély folyamán tartja. A helyi viszonyok kényszerítették az elnököt az elkerülhetetlenül szükséges intézkedések megtételére.

A perbeszédnek befejeztével az elnök előadta, hogy a petíció ítéletét február 1-én, csütörtökön fogja kihirdetni.

Megtagadott utlevelek.

(Szóknak az aradmegyei póttartalékosok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26

A politikai élet felfordulása legjobban a hadköteleseket, póttartalékosokat, egyszóval azokat sújtja, akik bármilyen címen a hadsereg kötelékébe tartoznak és bár sorhadl szolgálót nem teljesítenek, a törvény kimondja rájuk névvel, hogy rendkívül időben a hadsereg kiegészítése érdekében szolgálattételre behívhatók.

Ezek a szegény emberek nem tudják, hogy a katonai hatóság mely pillanatban szólítja fel őket bevonulásra, mely pillanatban szakadnak el családjuktól, gyermekeiktől, szüleiktől mely pillanatban kell a munkásszerszámot letenni, hogy a hosszú és kegyetlen katonai szolgálat minden nyomorúságát elviseljék. En-

nek a zürzavaros helyzetnek érdekes tanujele az a bonyodalom, amely az állításköteles aradmegyei emberek utlevelének kiállítására körül történik az alispáni hivatalban és ennek a bonyodalomnak szomorú következménye az állításköteles emberek Amerikába szökése. Ugyanis a kivándorlással intézkedő 1901. évi XXIV. t. cikk kimondja, hogy a hadseregbe tartozó emberek nem vándorolhatnak ki Amerikába de természetesen, nem tekintenek a hadsereg kötelejébe tartozóknak az állításköteles kiskorú emberek, akik ennél fogva szüleik vagy gyámjuk beleegyezésével válhatnak utlevelet Amerikába. Az utlevél megváltása alkalmával pontosan bejelentik Amerikai tartózkodási helyüket és ha a sorozás ideje elérkezik, a konzulatus utján előállítatnak.

Már most a póttartalékosok behívásával Arad megye falai között, a babonás rettegetől a leghihetlenebb mesék kelnek szárnyra. Az a retteget keltő gondolat terjed tovább, hogy a póttartalékosok behívása után jön a hadkötelesek behívása és sok, sok év szolgálata fogja őket sújtani. Hogy ettől megszabaduljanak, elhatározzák, hogy Amerikába mennek és munkájuk keresményével segítik az itthonmaradtakat.

Az aradi kivándorlási iroda utján átlag negyvenen, ötvenen kérnek havonta Arad megyéből utlevelet az alispáni hivataltól. Azonban a legutóbbi időben a kivándorlási törvényt az állításkötelesekre nézve is úgy magyarázzák az alispáni hivatalban, mint a póttartalékosokra nézve és az utlevél kiadását minden esetben megtagadták. Ennek a szigorú intézkedésnek az lett a következménye, hogy két hónap óta átlag a kivándorlási iroda kimutatása szerint negyvenen mentek utlevél nélkül Amerikába. Némely részének talán sikerül a katonai szolgálat elől való menekülés, soknak azonban szomorú visszatoloncolás lesz az osztályrésze.

Eötvös Bálint bűnpöre.

(Az ítéletet feloldották.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 26

Eötvös Bálint dr.-nak bűnpörében ma jelentős fordulat állott be. A sikkasztás miatt két fórumon már elítélt ember ügyében ma a Kuria nem hozott érdemleges ítéletet, hanem újabb ítélethozatalra utasította az alsóbíróságokat s nem lehetetlen, hogy ezen az alapon s a Kuria utmutatása szerint Eötvös Bálintot esetleg fel is mentik.

A kir. Kuria harmadik büntető tanácsa — amint budapesti tudósítónk jelenti — ma délelőtt folytatta Eötvös Bálint dr. bűnpörének tárgyalását. Tassy Pál koronaügyész-helyettes röviden válaszolt Edvi Illés Károly védőnek tegnap elmondott védőbeszédére, amelyek során a vádlott fölmentését, esetleg a vizsgálat kiegészítését kérte. A koronaügyész-helyettes szintén abból az álláspontból indul ki, hogy a Kuria köteles a tábla ítéletében elfogadott indokokat figyelembe venni. A kir. tábla ugyanis megállapította, hogy a vádlott, mint ügyvéd, birtalatába vette a sértett vagyonát s hogy köztük nem igazi, hanem színleges életjáradéki szerződés jött létre.

Az igazi megállapodás az volt, hogy Eötvös Bálint néhány hét múlva köteles a Kacziányné vagyonát visszaadni. Ez nem történt meg, hanem harmadtélelvi hitegetés után tünt ki, hogy Eötvös a kezéhez kapott pénzzel adósságokat fizetett s csepelszigeti takarékpénztári részvényeket vásárolt. A sikkasztás ezekből

nyilvánvaló, minél fogva kéri a semmisségi panaszok elutasítását, ugyszintén a bizonyítás ki-elégítésére irányuló kérelem mellőzését.

Edvi Illés Károly védő rövid replikájában újból bivatkozott a tábla hiányos ténymegállapításaira és kérte a Kuria-t, hogy büntetendő cselekmény hiányában ne vállalkozzék magánjogi igények behajtására. Ha a vádlottat elítélik, ez arra züllés kezdete s egészen bizonyos, hogy ebben az esetben a sértett egy fillért sem lát. Míg ha felmentik, elég fiatal a vádlott ahhoz, hogy vagyont gyűjthessen és kötelességének eleget tehessen. Kéri a Kuria-t, adja meg a szerencsétlen vádlottnak ezt a lehetőséget.

Tizenegy órakor a Kuria tanácskozássra vonult vissza s délután félkettőkor hirdette ki ítéletét.

Az ítélet úgy hangzik, hogy a kir. Kuria a tábla által sikkasztás miatt kirótt 3 eszterdei börtönbüntetéséről szóló ítéletet feloldja és megsemmisíti s a büntető perrendtartás 434. ik paragrafusának 5. ik pontja alapján az alsóbíróságokat új tárgyalás megtartására s új ítélet hozatalára utasítja.

A tanítók bálja.

(A rendezők névsora.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26.

A tanítóbál kezdettől fogva arról nevezetes, hogy azon nők és férfiak igazán kellemesen, otthonosan mulatnak.

Ugyanolyan lesz ez az idei bál alkalmával is, mert a táncot kedvelő urak készséggel teljesítik a tanítók kérelmét és teljes számmal részt vesznek a február 1-én tartandó bálon.

Arad előkelő fiatalága tegnap este a polgári iskola helyiségében megállapította az estély részleteit. Öröm volt nézni azt a készséget, mellyel a nagy számmal jelen voltak a tanítók bálja iránt viseltetnek. Ez a lelkesedés a siker zálogát foglalja magában.

A rendezői tisztséget a következők fogadták el:

Aibusz Károly, A't János, Andrássy Dezső, Ancs Sándor, Auszterweil László dr., Arjola Vazul, Babiak Nándor, Baczó Frigyes, Bakonyi Kálmán, Balázs Kálmán, Balcsó Antal, Bánffy József dr., Bányász Jenő, Bányász Henrik, Bánhegyessy Lajos, Barkóczy István, Bauer Gyula, ifj. Bedeusz Károly báró, Belezny János, Benedek Árpád, Bereczky László, Beszó Jenő, Bihari Jenő, Binder Gyula, Bing Hugó, Bing Jenő, Biro Ernő, ifj. Bogsán Károly, ifj. Bolezny Antal, Boros Béni, Boros János, Boros József, ifj. Boros Károly, ifj. Boros Vida, Brassay Ernő, Bródy István, Buchwald Odön, Csiky Dénes, Csiky Tivadár dr., Csóthy László, Dániel Péter, Debreczy Géza, Delli Lajos, Denk Ferenc, Deutsch Izsó dr., Diószeghy József, Domány János, Dóri Jenő, Droz nyák János, Éles Béla dr., Éles Géza dr., Éles Armin, ifj. Ekhart Ede, Faragó Alfred, Faragó Rezső, Fischer Jenő dr., Fodor Odön dr., Földes Béla, Gaál József, Gaál Zoltán, Gangl Andor, Gaskó Béla, Gellényi Géza, Gergelyi László, Gérecz Károly, Gogolák Antal, Görömbey István, Greiner Károly, Groób Jenő, Grósz Samu, Grumáz László, György Ede, Háberéger Lajos, Hajdu József, Hammer Géza, Hanthó Jenő, Hanthó Sándor, Heeger János, Hegedüs Loránt, Hehs Márton, Heinrich Gyula, Hidvéghy István, Hingler Boldizsár, Hoffmann Győző, Hoffmann János, Horvay István, Horváth Kornél dr., Hunyár Algernon, Imecs Illés, Isztray Géza, Jáhl Nándor, Jakabffy Gyula, Jakabffy Lajos, Jeney Béla, Jenny István, Joanovits Sándor, Kabdebó Antal, Kákos László, Károly József, Kaszab Géza, Kell Lajos, Kintzig Kopár Ferenc, Klingl István, Knóthy Viktor, Kob Andor, Kono Gyula, Korányi Barna, Korger Károly, Korona Géza, Kovács Gyula,

Kovács Imre, Kovácsi Sándor dr., ifj. Köpf Kálmán, Kövér Antal, Kövesdy Alajos, Krenner Géza, Krenner Zoltán, Kuttu Alfréd dr., Laczay Gyula, Lasz gallner Ernő, Lehrmann Viktor, Leitner Kálmán, Lészay Aladár, Lészal Ottó, Lits Antal, Losonczy Béla, Losonczy Géza, legifj. Lócs Rezső, Lukácsy Lipót, Máday Sándor, ifj. Maresch Gyula, Marházy Miklós, Mattuschek Jenos, Menczer Rezső, Mihájlovits János, Mikosevits Iván, Molitorisz József, Morocza Dénes, Mudin István, ifj. Müller Gyula, Nagy Imre, Naszády Tibor, Neidenbach Emil, Neidenbach Odön, Neidenbach Sándor, ifj. Neumann Károly, ifj. Nesnera Aladár, Nikolits Géza, Nikolits Sándor, ifj. Nyáry Béla, Nyáry István, Nyisztor Sándor, Obetkó Mihály, Odry Zoltán, Öry Aladár, Palágyi Jenő, Papp Illés, Papp Lajos, Parecz István dr., Pataky Sándor, Páffy István, Pászto Sándor, Peidl Imre, Perepatits István dr., Petrovits János, ifjabb Petrovits Dezső, Pfeiffer Jenő dr., Pivny Aladár, Pohl Károly, ifj. Popovits Konstantin, Pósz Henrik dr., Probat Lajos, Radó Izsó, Ransburg Sándor, Ráskai Miksa, Reisinger Ferenc dr., Révay Kálmán, Robitsch Kálmán, Román József, Rozsnyay József dr., Rozsnyay Kálmán, Röck Aladár, Röck Béla, Salacz Béla, Sándor Ede, Sándor Zsiga, Sárkány Ferenc, Schauer Gábor dr., Schauer János, Schön Oszkár, Seidner Rudolf, Serédi Lajos dr., Somló Armand dr., Sommer János, Sommer Nándor, Somogyi Jenő, Somogyi József, Spech István dr., Spiroch Lajos, Szantay György, Steiner István, Strumberger Oszkár, Sugár Jenő dr., Szabó István, Szabó István dr., Szalay Arnold dr., Szalay Béla dr., Szalay Géza dr., Szalay Dezső dr., Szalárdy Géza, Szarka László, Szántay Béla, Szántay Lajos, Szánthó Lajos, Szathmáry Károly dr., Szocepkovszky Árpád, Szeifrid Jenő, Szegő Hugó dr., Szenté László, Szentirmay Ottó, Szeredy Gyula, Szevin Sebők, Szikszay Antal, Szóke Imre, Szöllösi Zsigmond dr., Szivák Oszkár, Tabakovits György dr., Telbisz György dr., Tenner A. Pál, ifj. Tenner Lajos, Tenner László, Till Ede, ifj. Tonesz Ferenc, Tóth Béla, Török Ferenc dr., ifj. E. Török Lajos, Török Gábor, Trinku Demeter, Uferbach Jenő, Vajda Iván, Vajda János, Varga Károly, Vass Andor, Vass Emil, ifj. Vass Mátyás, Verbos Árpád, Vertán Andor, ifj. Verzár Sándor, Virág Kálmán, Vljakovits Dusan, Vieser Aladár, ifj. Weiler Rezső, Weisz János, Wally György, Wild Gyula, Zih József, Ziffer Sándor, Zubor Imre.

A Nemzeti Színház mizériái.

(Érdekes leleplezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26.

Egyik budapesti ujság érdekes adatokat közöl a Nemzeti színház személyzetéről, amely az összes ilyfajta műintézetek között a legnagyobb s emellett mégsem tud prosperálni. A cikk érdekesebb részait itt adjuk:

Nincs nemzeti, udvari, királyi vagy császári színház a kerak világon, amelynek annyi tagja volna, mint a budapesti Nemzeti Színháznak. Nagy és dús gazdag világbirodalmak hatalmas világvárosai, több millió lakosú császári fővárosok első műintézetei s még híres művész városok udvari színházai sem tartanak ennyi színészt és színésznőt, mint szegény magyar Nemzeti Színház.

Íme csak néhány összehasonlító adat:

A bécsi udvari burgszínháznak van: 28 férfi, 25 nő-színésze. Ez összesen 53 színész és színésznő.

A drezdai királyi udvari színháznak van: 28 férfi, 15 nő-színésze. Ez összesen 43 színész és színésznő.

A müncheni udvari s nemzeti színháznak van: 31 férfi, 18 nő-színésze. Ez összesen 49 színész és színésznő.

A berlini királyi színháznak van: 33 férfi, 17 nő színésze. Ez összesen 50 színész és színésznő.

Végül a budapesti Nemzeti Színháznak van: 30 férfi, 32 nő színésze. Ez összesen 65 színész és színésznő.

Tehát a bécsi burgszínház beéri 53 szereplővel, a berlini királyi színház 50-nel, a müncheni 49-cel, a drezdai 43-mal, ellenben a budapesti Nemzeti Színháznak 65 színész kell. De legkésebben beszélnek a számok, ha a nő szereplőket tekintjük. A világhírű bécsi Burgszínház fenn tud állani 25 nővel, a müncheni 18-cal, a berlini 17-tel, a drezdai 15-tel, ellenben a budapesti Nemzeti Színháznak 32 hölgyre van szüksége, — majdnem kétszerannyira, mint a német császár berlini színházának, s a kétszeresénél is többre, mint a szász király drezdai műintézetének. (Mellesleg megjegyezzük, hogy a külföldi hivatalos adatok egybeállítása óta esetleg egy-két személyváltás történt itt vagy ott, valamint történhetett a Nemzeti Színházban is; — de a lényeges arányszámokat ez nem érintheti.)

E számok megértéséhez tudnunk kell azt is, hogy egyes külföldi udvari színházakban nagyban érvényesül a protekció, különösen udvari méltóságok, főurak stb. pártfogása, tehát már a bécsi, berlini s müncheni színházakban is több a színész és színésznő, mint amennyire szükség van. Képzeltető, mily nagy a fölösleg Budapesten. Tudvalevő az is, hogy a színészeket nem úgy fizetik, mint a többi állami tisztviselőket, s ez érthető is, hiszen a ritkább művészi egyéniség különösebb megbecsülést igényel. Ha tehát csak a drezdai udvari színházra tekintünk, amelyben már fölös számú tag van, a mi Nemzeti Színházunkban husz színész, illetve színésznő teljesen fölösleges, ami — fejenként a képzeltető legkevesebbet, 5000 koronát számítva — már évi 100.000 koronát tesz ki.

De mialatt a színészek, főleg pedig színésznők tetemes része az év legnagyobb részében semmi munkát sem végezhet, s minden ellenérték nélkül kap díjazást: — addig a legszükségesebb munkára erő nincsen. Nevezetesen klasszikus művek színrehozatalára alig van alkalmas színész s egyáltalán nincs statisztaszemélyzet. S a személyzet óriási létszáma dacára — amelyből két társulat telne ki — fontos szerepek kiosztásánál tanácstalanul állanak s a színpad kitöltésére iskolákból s az utcákról kell alakokat keresni és díjazni.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Szombat: Bohémszerelem. operett. Bemutató előadás. (Páros bérlet.)

Vasárnap: Délelőtt: Matiné a Kossuth-szobor javára. Délután: Aranyember, dráma. Este: Bohémszerelem, operett. (Páros bérlet.)

Hogy tanulnak a színházban?

— Egy nap próbája. —

A színházlátogató közönségnek alig lehet fogalma arról, mennyit fáradoznak a színtársulat tagjai, csakkogy élvezetes estét szerezzenek a publikumnak és telt házakat a direktoruknak.

Aki a fővárosi színházak előkészületeit ismeri, annak még halvány sejtelme sincs a vidéki színészek munkájáról, amelyet alig lehet összehasonlítani a fővárosiakéval. Budapesten ugyanis nem egy színház van, amelynek egy évi repertoár darabjait a tíz újján is minden megerőltetés nélkül összeszámálhatja az ember s így a budapesti színészeknek nem sokat kell vesződniük a próbákkal. A vidéken egészen másképp az állapotok és különösen mások ná-

lunk Aradon, mert itt a leghosszabb a színi szezon — két hónap kivételével egész esztendőn át tart, következésképpen nagyon sok darabot kell betanulniok a színészeknek, minthogy itt nem lehet száz estét betölteni egy darabbal.

Az alábbiakból fogalmat lehet alkotni arról, hogy miképpen dolgozik az aradi színtársulat. Holnap például csak ezeket a próbákat tartják meg: A színpadon: délelőtt fél 9 órakor a vasárnapi matiné műsorából a Szerenisszimusz főpróbáját, zene, összes személyzet, karikások; 10 órakor a Bohém szerelem főpróbáját, díszlet, zene, összes személyzet, kellék, fodrász, szobák; 1 órakor a Szerenisszimusz jelmezes főpróbáját. A nagyteremben: 10 órakor az Aranyember főpróbáját; fél 11 órakor a gyoroki Kossuth-ünnepélyen előadandó Egy kis vihar főpróbáját; háromnegyed 11 órakor a Két óreg emlékpőbáját; negyed 12 órakor a Biró emlékpőbáját; 1 órakor az Alku emlékpőbáját; s három utóbbi egyfelvonásosból, melyeknek Pásztor Árpád a szerzője, a budapesti Nemzeti színházzal párhuzamosan folynak a próbák. A zongora-teremben: délelőtt 9 órakor Faludy és Kapossy, fél 10 órakor pedig Ladiszlav, Zsigmond és Zalay zenepőbát tartanak a Bohém-szerelemből.

Szóval az aradi színészek nem ingyen kapják a fizetésüket s mint az az egy napi próbakimutatás mutatja, sokat izzadnak, hogy élvezetes előadásokat tudjanak produkálni.

* Bohémszerelem. Szombaton lesz bemutató előadása a Murger híres Bohémjei után írott operettnek, melyet Paul Ferrier szövegére Herblay (Hirschmann) írt. A Bohémszerelem először Párisban került színre az elmúlt szezonban „La petite Bohème” cím alatt s azóta bejárva egész Európát, mindenütt rendkívüli sikert aratott. Az operett házi főpőbáját már tegnap megtartották s holnap az előadás napján megismétlik a főpőbát, hogy a rendkívül nehéz meneti operett teljesen összevágó, stilszerű és jó előadásban kerüljön színre. A premiór iránt a közönség körében igen nagy érdeklődés mutatkozik, amennyiben a jegyek nagy része már elővételben elkelt. A Bohémszerelem második előadása vasárnap lesz.

* Kossuth-matiné. Vasárnap délelőtt 10¹/₂ órakor lesz a Kossuth-matiné a színházban, melyet a Kossuth-szobor alap javára az aradi Nemzeti Színház tagjai rendeznek. A matiné, melynek programja rendkívül érdekes, a színháznak ugyszólván összes személyzetét foglalkoztatja. A már csak kevés számban levő jegyek a színház pénztáránál várhatóak. A jegyekhez tudvalevőleg sorsjegyet is adnak a kisorsolandó írógép sorsjátékhoz. A sorsolás a műsor végeztével a színpadon fog megtörténni.

* Vasárnap délután Jókai Mór nagy, vonzó erejű színműve, az Aranyember kerül színre. A főszereplők, mint az eddigi előadásokban, most is Kesztlerné, Biró Irén, Hunyadyné, Veszprémyné, Keszler, Déli, Varnay és Szathmáry lesznek.

* Kneisel A. hegedű-művész hangversenye melyet január 28-án vasárnap d. u. 5 órakor a Fehér kereszt dísztermében fog Faix Jacquesné közreműködésével megtartani, méltán számíthat az aradi műértő közönség lelkes pártfogására. A hangverseny jeles műsora maga is előhírnöke annak a magas nívónak amelyen a koncert maga állani fog. A művész egyébként hangszereinek tárbázából az olasz mesterhegedűkön kívül alighanem előveszi meglepés képen a Monochord a la Paganini elnevezésű hangszerét is, mely mint a divatból ez időszerint teljesen kiment hangszer emlékeztet a színtén régi „Viola d' amourra — vagy más szóval nem egyéb, mint egy miniatűr nagybőgő, a hegedűnél vagy brácsánál kissé nagyobb mérettel. Játékra csak egyetlenegy hur szolgál, míg az alantabb elhelyezett 4 fémhur egy bizonyos akkordra hangolva, részint alaphangjaival részint féhangjaival (parciális hangjaival) néha egy egész akkorddal is erősíti a dallamot

adó hur hangját. A hangversenyen e hangszer használatával új életre kel a régi idők érdekes hangszereinek egyike mit már történelmi szempontból és méltányolni kell.

* A Színház és Élet legújabb számában Arányi Emil Márkus Emilia művészetét ismerteti és méltatja nagyérdemű tanulmányában, melyet hét fényképfelvétel díszít. Aladin Márkus Emilia-intimitásokat közöl. Farago Jenő folytatja kitűnő regényét. Várdi Antalról kitűntetése alkalmából cikk emlékezik meg, ottóvá ábrázoló képpel Claretie: Duse tanulmánya, Jakabty építész cikke, Zalai Margit araképe, Lechner és Kémény Márk karrikaturái, Merzák a Muskatli-asztalról, a színházi hét története egészíti ki a tartalomduis számot. A szépségverseny eredményét folytatólag közli a lap. Egyes száma 20 fillér. Negyedévre 3 korona. Kiadóhivatala Budapest, Baross-utca 59.

Az isten uja.

(Főállásúdt falu.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 26.

Szinte hihetetlennek látszó eset foglalkoztatta most két esztendeje a dévai törvényszéket; még most is beszéd tárgyát képezi a környék lakossága körében az az eset, amelynek következtében egy egész falu lakossága feilázadt. Az eset most vált aktuálissá, mikor a kolozsvári tábla is foglalkozott a lázadás ügyével. Az eset részletei a következők:

A magyar királyi kincstár körülbelül kétszáz éve pőrt folytatott negyvenhárom felsővidéki lakos és azok örökösei ellen, mintegy 125 hold havasi erdőrésztért. A pőr, mely ily hosszú időn keresztül húzódott, 1903-ban véget ért a kincstár javára. Amint a kétszáz éves pőr befejeződött jogerős ítélettel, csak a föld birtokba adása volt hátra, melynek megejtése céljából Mesterházy Imre bírósági végrehajtó, a kincstár megbízottja és három csendőr kiszállottak 1903. június 2-án a helyszínére, hova a negyvenhárom alperest is megidőzték.

Az emberek a pőr illetén való kimenetele miatt rendkívül elkéserelek. Volt is okuk rá, mert mindnyájan abból az erdőből éltek, lévén mindenkinek faedény készítés a mestersége. A kitűzött időben azonban nemcsak a negyvenhárom érdekelt jelent meg, hanem eljöttek azoknak rokonaik is, sőt majdnem az egész falu.

A parasztok elkésereedésükben elhatározták, hogy erőszakkal akadályozzák meg a birtok átadását. Előre felfegyverkeztek s a bizottság már védelmi állásban találta őket. Mivel a hangulat még nem volt oly fenyegető, a végrehajtó hozzáfogott a hivatalos átadáshoz és olvasni kezdte az alperesek neveit. Az elsőnek szólított Mihucz György előre lépve felemelte az ég felé kezét és ezeket kiáltotta fenhangon:

— Inkább meghalok, mintsem átengedjem a földemet!

Amint ezeket kimondta, röglön összeesett és meghalt.

A többi emberek ezt látva az Isten intelmének tulajdonították Mihucz hirtelen halálát és nagy lármába törtek ki, hogy nem engedik át a kérdéses területet. A bizottság látva a fenyegető hangulatot, eltávozott a helyszínéről. A hegyi lakók pedig faágakat törtek és abból készült hordágyon szent áhitattal szállították be a községbe, hol szép nagy temetést rendeztek neki.

A csendőrség azonban nem fogta fel így megilletődve az esetet és számosat letartóztatt a jelenlevő emberek közül, később pedig erős fedezet mellett keresztül vitte a birtokbavétel zavartalan lefolyását. A letartóztatottak közül harminc fölött ítéletet mondott a dévai törvényszék, mindeniket 5-5 havi börtönnel ítélve hatóság elleni erőszak elmen.

Az elítéltek mindnyájan föllebbeztek a büntetés mértéke ellen. Így került az ügy a kolozsvári királyi táblához.

A bíróság hosszas tárgyalás után megváltoztatta a dévai törvényszék ítéletét s a vádlottak közül *huszsonhetet felfüggesztett*, hármat büntösknek mondott a vádbeli cselekményben és ezért Kortyera Petrucot és Leach Mihályt egy-egy hónapi fogásra és Filz Todornét nyolc napi fogházra ítélte el.

A plakát botrány — a bíróság előtt.

(Bérlő és háziur pöre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26.

Tavaly nyáron, július végén történt, hogy Schwarcz Jenő dr. ügyvéd, akinek Szabadságtér 17-ik szám alatt levő házában Fischer József kárpitós és butorkereskedő cégnek üzlete volt, bérlőjét egy hosszabb házbérléssel fejében 3400 korona erejéig be akarta perelni. Fischer, hogy a perrel járó kellemetlenség-től és költségektől megszabaduljon, lehvatta Aradra Eiser Samu budapesti bejegyzett kereskedelmi egyeztetőt, hogy a házi urral s többi hitelzőivel is rendezze ügyeit.

Eiser egyezségi ajánlatát azonban Schwarcz Jenő dr. nem fogadta el, sőt a mind hevesebb hangnemben folyó tárgyalások során kijelentette, hogy azt a 7600 koronát, amit Fischer oly feltétellel épített bele egy toldalék-raktárépületbe, hogy ennek ellenében tíz évig nem fizet bért ezért a raktárról, szintén *nem téríti vissza*, noha követeli, hogy Fischer augusztus elsején *költözzék ki a házból*.

(Az első botrány.)

Ez ellen a Fischert súlyosan megkárosító követelés ellen úgy is, mint az egyeztető hevesen tiltakoztak.

— A büntető bírósághoz visszük az ügyet!
— fenyegetőzött Eiser.

— Takarodjék a házból, maga *gazember!* — kiáltotta dühösen Schwarcz.

— *Maga őrös, vigyázzon, mert felpofosom!* — ríposztózott az egyeztető.

A nagy lármára Schwarcz Jenő dr. egész családja befutott az irodába, ahová Fischer is bejött. A szenvedélyek egyre fokozódtak s Eiser Samut annyira elragadta dühé, hogy felkapta az asztalról Schwarcz dr. pipáját és az ügyvédhez vágta, de nem talált. Az ügyvéd rendőrt hozatott és a szavakkal mutatott Eiserre:

— Ezt a pesti betyárt be kell kísérni!

Erre az egész társaság megindult a rendőrségre s utközben folytatták a botrányt. Schwarcz dr. a kapu bejárájánál még egyre kiabált:

— Be kell vinni! Betörte az ablakot és megütötte a feleségemet!

— Nem igaz! Fogja be a száját! — torokolta le az ügyvédet Eiser.

Az utcán megszűnt a láрма, mikor azonban Schwarcz Jenő dr. nem akarva a rendőrt mellett menni, átment az ut másik oldalára Eiser utána kiáltott:

— Jöjjön vissza! Maga is ide tartozik! Egy sorban menjünk, ne szanaszét! Sohse szégyellje magát!

A botrány csak a rendőrségen ért véget, ahol Eisert éjjeli utánig tartó kihallgatás után szabadon bocsájtották.

(A plakát.)

Másnap a Fischer-féle üzlet kirakatában egy plakát jelent meg, melyet Eiser szövegeztet és Fischer irt le. A plakáttal az volt a cél-

juk, hogy mindenki vegyen tudomást róla, hogyan bánt el Fischerrel az ügyvéd, s hogy senki ne béreljen többé Schwarcz dr.-től üzlet-helyiséget.

A különös plakát természetesen a kirakat elé vonzotta a közönséget, még pedig olyan hatalmas számmal, hogy az aszfaltjárón teljesen megakadt a közlekedés. A vértanu-szobor előtt posztoló rendőr oszlásra intette a tömeget, de a közönség nem távozott, sőt egyre jobban növekedett, mert akit csak arra vitt az útja, mindenki megállott, hogy elolvassa a különös írást. A rendőr bejelentette Berecs Ferenc alkapitánynak, hogy a plakát milyen csődületet okozott, mire az alkapitány hivatalból megindította az eljárást Fischer József ellen és megidézte a kereskedőt.

Fischer kijelentette a kihágási bíróságnál, hogy neki joga volt ahhoz, amit tett s ezért nem is veszi le a plakátot a kirakat ablakából. Berecz alkapitány erre két detektívot és egy rendőr altisztet küldött a butorkereskedés elé, de Fischer ekkor sem volt hajlandó engedelmessé válni a rendőrség felszólításának. Mivel az üzlet zárva volt, a detektívek *lakatot hívtak, kinyitatták a kirakat ajtaját és levették a plakátot, melyet a rendőrség elkobzott*.

(Tárgyalás a járásbírósnál.)

Schwarcz Jenő dr. magánla: sértés és becsületsértés címén vádat emelt az aradi kir. járásbírósnál Eiser Samu ellen, aki viszont rágalmozás és becsületsértés miatt jelentette föl az ügyvédet. A plakát miatt becsületsértés címén adott be panaszt Fischer ellen Schwarcz Jenő, a járásbírósnál pedig az ügyész megbízott közcsend elleni kihágás miatt emelt el-lene vádat.

Ma került ez a sok port felvert ügy tárgyalásra Bozóky Mátyás kir. aljárásbíró előtt. A tárgyaláson Schwarcz Jenő dr. képviselőben *Vajda Iván dr.* ügyvédjelölt jelent meg, Eiser Samu személyesen jött el, Fischer pedig, aki azóta Temesvárra költözött, nem képviseltette magát.

A tárgyalás során — valószínűleg előzetes megegyezés alapján, — Eiser Samu *visszavonta* a Schwarcz Jenő ellen beadott panaszt s viszont ennek képviselője is *elejtette* az Eiser elleni vádat. Ezután a tárgyalást Fischer József megidézése céljából *elnapolták*.

Zsúr-témák.

A mattchiche.

Orfeumok és egyéb vidám mulatóhelyek szenációja most a „maccis“ (mattchiche) nevű tánc, amely Párisból, a kánkán hazájából indult el világhódító útjára. Nálunk is szenációval kezdődött meg a pályája, a rendőrség az erősen érzéki táncot, melyet egy éjjeli mulatóhelyen mutatnak be, egyszerűen be tiltotta. Azóta azonban egy másik mulató programján szerepel.

Ilyen előzmények után az ember mosolyogva olvassa a „Táncművészet“ című szaklapban a maccis leírását, amely táncmesteri nyelven lefordítva ilyen ártatlanul hangzik: Mattchiche. A tánc kissé komplikált s 8 különböző mozdulatból áll. A tánc elmélete a következőképen van megírva. Bevezetésül, előkészítésképen: A férfi jobbról vagy balról fogja át a hölgyet — 8 taktus — a hölgy kezét megfogja, aztán balkézével átfogja a derekát. A test kánkányszerű mozdulatot (előlről hátra) tesz. — 16 lépés. Induló mozgás — 9 taktus — ; 8 lépés balra, aztán 8 lépést jobbra tenni. Második rész: A férfi a nő derekát átkarolja és jobbra balra forog vele 16 taktuson át. A párok szétválsak s a férfi bal kezét lebegtetve kezével csókot hintó mozdulatot

tesz. Ezután térdét kissé behajítja és a táncoló párok olyan mozdulatot tesznek, *mintha egy padra akarnának ülni, amely egyre jobban távolodik tőlük*.

Végül a férfi jobb karját kifeszíti s a hölgy bal kezét vele előlről hátrafelé mozgatja. A férfi jobb kezével átkarolja a hölgy derekát, bal kezével megtámasztja a hölgy jobb karját és ilyen helyzetben köröskörül táncolják a tsermet.

Ennyi az egész.

A kétegyházi idill.

(Gyermekvölgy és gyermekmenyasszony.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26.

A múlt év szeptember végén, éppen a románok keresztimadásának ünnepén pikáns szenációja támadt *Kétegyháza*-nak. Egy alig 18 éves Don Juan megszöktette szívének szerelmését, akinek 13 évével még babaruhákkal kellett volna foglalkozni szerelem helyett. Hjah! hlába, a vér nem tagadja meg magát. Arrafelé pedig, amerre a kalásztengert ringató rónaság tűzesszemű és hamisan nevető, szenvedélyes „fátákat“ nevel, éppen nem rendkívül eset, hogy a bajszatlan Don Juanok gondolkodnak merészet és nagyot, aztán megszöktetik az ilicát, Millicát és ilyenformán feleségükké teszik, noha az idő miatt akár éveket várhatnának. Ilyenformán, bácskai bunyevácmódra történt meg a kétegyházi kaland is.

Ugy volt pedig az eset, hogy K. Grósz Mária 13 éves kétegyházi román leány a múlt év elején árvasága jutott, mikor is a vármegyei gyámhatóság gondnokaként Grósz Vazul földművest, a leánynak nagybátyját nevezte ki, akinek a leány tartásáért évi 300 koronát állapított meg. Grósz Vazul egykor jómódu ember volt, az italon azonban eluszott minden vagyon s éppen ezért ragaszkodott a leányhoz, akinek mintegy 40 ezer koronányi örökségét kezel az árvaszék. A leányt szerette volna magánál látni nagyanyja is, aki a falu leggazdagabb lakosa, de a kapzsi nagybácsi addig erőlködött, míg a gyámhatóság őt nevezte ki gondnokul.

Grósz Mária ez volt a veszedelme, vagy talán a szerencséje. A gyámja mitse törődött vele, sőt közrejátszott abban, hogy M. Grósz Péternek akkor még 18-ik életévét be sem töltött fia: M. Grósz György csapja a leánynak a szelet, vegye el, ha másként nem hát szöktesse meg s ily módon az örökségből, amit a leány férjhez menetele esetén megkap, ő is részesüljön.

M. Grósz György ugyanis megfogadva nagybátyjának tanácsát, hevesen udvarolt a korához mértén rendkívül módon kifejlődött leánynak és a múlt év szeptember 28-án is egész délután táncoltatta a kétegyházi csárdában. Egyszer aztán csak hirtelen nyomuk veszett. Csendőrök, pandurok kutatták, keresték az egész hárt, az eltűnt szerelmeseket azonban sehol sem találták. Kellő időben aztán visszasomfordáltak a faluba. Ok tudják, hogy hol turbékolnak.

Az idillnek pedig nem szakadt vége. Azóta is *együtt élt a két gyerek*. Mivel pedig olyan belügyminiszter még nem találkozott Magyarországon, még törvénytelen se, hogy fontos és sürgős érdekek fenforgása esetén meg ne adja a gyermekeknek is a kivételes nőülési engedélyt, s miután Grósz György a héten betöltötte életének 18-ik évét: apja *kivételes nőülési engedélyért* folyamodványt adott be a belügyminiszterhez. Amint ezt megadja a miniszter, megtörténik Magyarország egyik legérdekesebb esküvője, ahol két gyermek fog az eltár elő állani.

Furfangos család Aradon.

(Visszatekintés egy földbirtokos nevével.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 26.

Furfangosan kiesztelt kelepccével károsította meg ma egy aradi iparos egyik vevőjét. Maga a becsapás csak igen csekély kárt okozott s nem is volna semmi különösebb feljegyezni való rajta, ha a visszaélés nem egy aradi földbirtokos nevével történt volna s nem olyan agyafurt módon, amint azt véghezvitték.

Redermacher József Kossuth utcai kosárfonó neje a napokban egy pár olcsó borjubőr cipőt rendelt *Nikolai* Ferenc és Miklós cipészeknek Kossuth utca 66 ik szám alatt levő üzletében 10 koronáért. A cipő el is készült, de nem sikerült, úgy, hogy Redermacherné nem akarta átvenni. Végre mégis meggyeztek abban, hogy Redermacherné megtartja a cipőt, de csak 6 koronát fizet érte.

A négy korona elvesztése azonban nagyon fájt a *Nikolai* testvéreknek, akik el is határozták, hogy azt valami uton módon megszerzik. Ki is főtték a haditervet s ennek alapján elküldték irasukat, *Kocsis* Zoltánt Redermacherhez, azzal az utasítással, hogy adja ki magát *Verzár* Márton aradi földbirtokos írásának s kérjen az ura nevében néhány kosarat megtekintésre.

Az inas el is ment és kiválasztott három nagy ruháskosarat, melyeket Redermacherné a *Verzár* nevét hallva, minden pénz nélkül kiszolgáltatta neki. Mégis, mivel az inas ismeretlen volt előtte, elküldte vele tíz esztendő kis leányát, hogy vigyázzon reá. Az ál urasági inast azonban ez nem zavarta s amikor elérték a pár házzal odébb fekvő *Nikolai*-műhelyt, így szólt a kis leányhoz:

— Bemelegyk, megnézem, kész-e már a nagyságos ur cipője?

Azzal bement, bevitte a kosarakat is. A kis leány várt reá egy darabig, azután utána ment, de kikergették az üzletből, azzal a kijelentéssel, hogy a kosarakat megtartják a négy korona fejében. Redermacherné feljelentést tett a rendőrségnél csejés miatt úgy *Nikolai*-ék, mint az inas ellen. Valamennyien erősen tagadnak.

Az ügyiratokat a rendőrség már át is tette az aradi kir. járásbíróshoz, ahol *Bosóky* Mátyás ajrásbíró fogja az ügyet tárgyalni.

A szemérmes magántudós.

(Timon Zoltán szabad iskolája.)

Arad, január 26.

Vész, vihar és miniszteri betiltó végzés dacára holnap megnyílik az aradi Munkás otthon helyiségében *Timon* Zoltának, a fa- és fémpari szakiskola tanárának szabad iskolája, amelyben — mint a tanár ur közli, — „300 fő vendég” szedheti magába a tudományt. A szabad iskolában sok olyan dolgot hallhat majd a hallgatóság, amittől okosodni szokott az ember. *Timon* tanár a társadalomtan, a nevelés- és az egészségügy köréből meríti előadásainak tárgyát, leszámaztatja és szétbontolja a testet és a lelket, beszélni fog a szerelemtől és a házasságtöréstől is, nagyon nyersen, de mégis olyan formában, hogy a legszendőbb hölgyek is meghallgathatják ezeket a témákat, amelyeket a tanár ur a nagy világon a legesiklandósabb témáknak mond. Egyszóval *Timon* tanár ur bizonyosságot fog tenni arról, hogy ő mint magántudós is a közszemérem lovagja.

De beszéljen maga a tanár ur. Ami ezután következik, azt ő mondja:

Az előadások megtartásának felsőbb hatósági akadályai el lévén hátrítva, azon kedvező helyzetben

vagyok, hogy a szíves érdeklődőket a volt „Elit-mulató”, jelenleg Nemzeti Szocialista Munkás Otthon nagytermében esteként fél 8 órakor kezdődő előadások szíves látogatására fölkérjem. A helyiség az Asztalos Sándor-utca 7. sz. a., a lovasut mentén, 300 ülővendég befogadására alkalmas díszes terem, melynek megfelelő fűtéséről, világításáról és szellőztetéséről kellő gondoskodás történik.

Akik jelenlétükkel előadásaimat megtisztelni kegyeskednek, legyenek elkészülve, hogy úgy mint irataimban szoktam, kérielhetetlen nyíltságúval veendőm bonckés alá a fölvetett nagypontosságú kérdéseket érintő mindenféle családi, magán előítéleteinket, szintugy mint vonatkozó közéleti szerveink hiányait.

Magától értetődik, hogy a leszámazásnak, az élettan elveinek tárgyalása nem történhetik meg bizonyos bonctani tesalkatrészek megnevezése, bizonyos élettevékenységek tárgyaló érintése nélkül, melyek közönségesen a közszemérem védelme alá helyezvők. E tekintetben rajta leszek, hogy a szende lelkek érzékenységét telhetőleg kiméljem. Sőt a hölgyeket eleve is biztosíthatom, hogy még a legesiklandósabb témáról, a szerelemtől és házasságtöréstől szóló legnyersebb tárgyalásaim is messze mögöttem maradni a közszemérem sértésében, olyan regényeknek, minők *Zola*, *Mópászán* és *Burzsa* Pál stb. kegyelméből közkezen forognak, olyan szindaraboknak, melyek a szini pénztárak megtöltése érdekében manapság szinte napról napra közlétványosság tárgyát képezik.

Végül, bár az előítéletek korát éljük, azon reményemnek adok kifejezést, hogy a közönség semmi osztályának tagját, akit előadásaim tárgya érdekel, nem tartóztatja föl meghallgatásomtól az a körülmény, hogy az előadás a szocialista munkásotthon helyiségében történik.

Az előadások szombaton foly: hó 27-én kezdődnek és a következő kérdések kerülnek tárgyalásra.

Társadalomtan 27-én szombaton. A vallásos eszmék és vallásos szertartások keletkezéséről. Jó és gonosz istenek. Családi és nemzeti isten. Ember áldozatok. Állat áldozatok békés és madárjós papok. Szpenszer H. és Vitruviusz vonatkozó adatai.

Nevelés- és egészségügy 28-én hétfőn. A magzat és a csecsemő nevelése Hufeland és Russzó szerint.

Egészségügy 30-án kedden. A tény állag törvényteremtéséről. Testi szerveinkről mint erőink fókuszjáról. A szív, máj, lép, vese, gyomor, belek, agyvelő, vér, csont, húg, haj, nyál, izzadság lehelet stb.

Társadalomtan 31-én szerdán. A hit és tudás. Isten és a világ. Az ember és a természet erői és anyagai. Az örök élet. A velünk született eszmék. A szabadság.

Nevelés- és egészségügy 1-én csütörtökön. A járó baba edzése és táplálása Lokke szerint Szpenszer Herbert étrendje. A tanulás első kezdetei. Oktató játékszerek.

Egészségügy 2-án. Életerély. Korlátozottság. Fáradékonyság. Öröklékenység. Fejlődő képesség.

Társadalomtan 3-án. A természetes félelem érzet. A tekintély. Születi szeretet, gyermeki szeretet az előtényekben, a virág és gyomok. A társulás. A haszon elvűség.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre I. évi január 27-én szombaton este kilenc órakor tartja rendes választmányi ülését. Az ülésre a tisztikar és a választmány tagjait ez uton is meghívja *Tedeschi* Viktor elnök.

(*) A Magyarországi kereskedelmi alkalmazzottak aradi csoportja (Szabadság tér 15. szám) I. hó 27-én vasárnap délután 2 órakor megismétli az idén már több ízben rendezett sikertűt szórakoztatás délutánját. A vezetőség mindent elkövet, hogy a gondosan összeállított műsor a legkényesebb igényeket kielégítse. Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség. Műsor: 1.

Nyitány: Neumann János vezetése alatt előadja ker. alk. álló zenekar. 2. A kereskedő szerepe a társadalom tevékenységében. *Timon* Zoltán urtól. 3. Szavaltat: *Bleier* Sándortól. 4. Étvös működése: *Reich* Sándortól (irodalmi tanulmány). 5. A Hunyadiak kora, (történelmi tanulmány). 6. Fínale.

A szerb vámháboru.

Szerbia represszáliái.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 26.

A szerb vámháboru egyre komolyabb jelleget ölt. Azokkal a rendszabályokkal szemben, amelyeket a magyar-osztrák külügyi kormány Szerbia ellen alkalmazott, Szerbia is életbeléptetett bizonyos rendszabályokat, amelyek viszont a magyar és az osztrák érdekeknek fáj. Miután a bécsi külügyi kormány zárlatot rendelt el a szerb szarvasmarhákra és sertésekre, Szerbia a magyar és az osztrák területtől behozott cikkek elárusítása körül kellemetlenkedik, de még sokkal tovább is ment ennél, amennyiben visszavonta megrendeléseit a magyar és az osztrák gyárosoktól. A vámháboruban néhány nap mulva érdekes fordulat áll be, amikor a szerb szkupcsina összeül.

Belgrád, január 26. A szerb kormány rendeletet bocsájtott ki, amely szerint ma reggel nyolc órától fogva vegyi vizsgálat alá kell venni a vámhivatalban a Magyarországból és az Ausztriából érkező szöveteket és más ruhaféléket, vajjon nem tartalmaznak-e mérges festékanyagot. A rendelet a vámszerződésnek arra a pontjára hivatkozik, mely följosítja a kormányt erre az intézkedésre. A vegyi vizsgálat okvetlenül kárt tesz a ruhaneműekben és ezért olyan intézkedés, mely megtorlásra alkalmas.

A szerb kormány energikusan tiltakozott a bécsi külügyi kormánytól az állat-behozatali tilalom ellen. A tiltakozó jegyzék azt mondja, hogy a határon föltartóztatott szerb sertések, ökrök és baromfiak teljesen egészségesek és így a föltartóztatásuk mindaddig jogtalan cselekedet, míg formálisan meg nem szüntetik a szerződéses állapotot.

Belgrád, január 26. A szerb királyi kormány óvást fog emelni a bécsi külügyi kormánytól a szerb szarvasmarha és sertés bevitelle ellen életbeléptetett zárlati rendszabályok ellen. Mivel a szerb állatállomány egészséges, ezek az intézkedések az érvényben levő elővigyázati rendszabályok mellett teljesen jogosulatlanok és indokolatlanok.

Belgrád, január 27. A szerb kormány azonnal beadja lemondását, mihelyt a szkupcsina összeül. A kormány visszavonta a magyar és az osztrák gyárakban eszközölt megrendeléseit és szükségleteit Németországból fogja beszerezni. Azok a vete-ménykereskedők, akik ma reggel érkeztek Zimonyból *Belgrádba*, nem tudták eladni az áruikat, mert a közönség visszautasította azokat. Az árukról a kormány ezentul egészségügyi bizonyítványt követel.

Belgrád, január 26. A szerb szkupcsina tagjai között nagy a nézeteltérés. *Pasics* és társai a szerb-bolgár vámunió rögtöni tárgyalását követelik, amivel azt akarják elérni, hogy Ausztria-Magyarországgal teljes legyen a vámháboru és hogy szorosabb legyen a kapcsolat Szerbia és Bulgária között.

Baptista hitközség Aradmegyében.

(A mácsai kétszerkeresztelkedők.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26

A magyarországi baptisták érthető örömmel fogadták *Lubás György* dr. vallás- és közoktatásügyi miniszternek múlt év november havában kiadott azon rendeletét, melylyel a baptisták felekezetét az elismert vallások közé emeli. A rendelet megállapítja, hogy minő föltételek főforgása esetén alakíthatnak egyházközségeket, amelyek azonban működésüket csak a törvényhatóság első tisztviselőjének jóváhagyása után kezdhetik meg.

Aradvármegye alispáni hivatalához ma érkezett az első kérvény, melyben baptisták egyházközségük megalakulását bejelentik és elismert felekezet jogositványainak gyakorolhatóságát kéri. Az aradjárás *Mácsa* az első, melynek baptista vallású lakosai egyházközséget alakítottak és *Deutsch Izso* dr. aradi ügyvéd útján a miniszteri rendelet értelmében *Dálnoki Nagy Lajos* dr. alispánhoz tudomásulvétel végett benyújtották a megalakulást bejelentő kérvényt.

A szervező gyűlés jegyzőkönyvét és a megválasztott hitközségi tisztikar névsorát tartalmazó kérvény, mint az aradmegyei baptistáknek első hivatalos ténykedése, érthető érdeklődést keltett a megyeházán. Főltűnt a kérvénynek különösen az a része, amely elmondja, hogy *Mácsa* községben száztíz román nemzetiségű baptista van, akiknek egy része csak azért nem lépett be a hitközség kötelékébe, mert a baptisták elismerésének okáról körükben sajtáságos halvélemény van elterjedve.

A hitű görög keleti románok ugyanis azt állítják az elismerésről, hogy a kormány csak azért határozta magát erre a baptisták iránt különös jóindulatot tanúsító intézkedésre, mert az új hitfelekezethetnél sikeresebben végezheti a románok nemmagyarosítását célzó törekvéseket.

A baptista románok egy része hitelt adott ennek a gyermekmesének és főltűnt nemzetiességét, tartózkodik a baptista egyházközségbe való belépéstől. Az alaptalan híreszteléssel azonban a megalakult hitközség kérvényében kijelenti, hogy bár tagjai a magyar állami eszmét szolgálják, az egyházközség ügykezelési nyelve a tagok anyanyelvét képező román nyelv lesz.

Dálnoki Nagy dr. a kérvényt már a mai napon kézhez vette és intézkedett sürgős elintézésére iránt.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 27. Katonatiszti estély (Iparosház.) — A pankotai iparosok táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A gyoroki kaszinó hangversenyyel egybekötött táncmulatsága. — A kurticsi ifjuság álarcos bálja (Nagyvendéglő.) — Az aradi szerb polgárok estélye (Vass-szálló.)

Január 28. A galsai ifjuság táncvigalma (Wolf-vendéglő.)

Február 1. Tanítóbál (Iparosház.) — A borossebesi kereskedelmi alkalmazottak táncvigalma (Kaszinó.)

Február 3. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A világi önkéntes tüzoltó-egyesület táncvigalma (Magyar király.) — Menyecské bálja (Tóth-vendéglő.) — Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tüzoltó-egyesület álarcos bálja (Martini-sör-csarnok.) — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének táncvigalma (Iparosház.)

Február 4. Az aradi magyar államvasuti altisztikör táncvigalma (Iparosház.) — A pauliai polgári olvasókör táncvigalma.

Február 10. Monstre hangverseny és táncestély (Fehér Kereszt.)

Február 24. Katonatiszti estély (Iparosház.)

Március 3. Az aradi vaskereskedők nyugdíjegyletnek táncvigalma.

Március 10. Az aradi sportkedvelő ifjuság táncmulatsága (Iparosház.)

(=) A tisztli kaszinó estélye. Az aradi tisztli kaszinó holnap rendezti első farsangi estélyét az ipartestület összes termelében. Az estély pont-

ban fél kilenc órakor kezdődik. A változatos és rendkívül mulatságos műsort a rendezőség meglepetésnek tartogatja és ezért nem közölte előre az estélyen bizonyára igen nagy számban megjelenő önkélt aradi közönséggel.

(=) A Gyoroki kaszinó-egylet, mint említettük, az aradi Kossuth-szobor javára január 27-én, esti 8 órakor hangversenyyel egybekötött táncvigalmat rendez. Műsor:

1. *Deutsch Izso* dr. beszéde. 2. Színmű előadás; „Egy kis vihar” pár jelenet előadja: *Marházy Miklós* és *H. Novák Irén*. 3. „Bóka kesergője”, hegedűn játsza *Griffel Lajos* gyoroki káplán, zongorán kíséri *Pollák Teréz* (Arad). 4. Carmenből „Habenera” énekl: *Fenyvesy Margit*. 5. „Magyar dalok” énekl: *Fenyvesy Margit*. 6. *Benedek Arpad* szabad előadása „Idegen világban.” Kossuth induló.

A *Kossuth asztaltársaság* tagjai, akik a gyoroki hangversenyen részt venni ohajtanak, kéretnek, hogy holnap 27-én d. u. fél 6 órakor a pályaudvaron *Nagy Kálmán* urná-jelentkezzenek. Indulás 5 óra 51 perckor. E vonattal utazik a színház közreműködő művész társasága is. A célra való tekintettel az előadás kéri a tagok minél tömegesebb részvételét.

Andrássy Bécsben.

A béke felé.

(A király nem ad katonai engedélyt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 26.

Andrássy bécsi audienciája uralja ma a politikai helyzetet. Nagyon sokat, ugyszólván mindent várnak ettől a kihallgatástól a béke barátai, akiknek hitét nem rontja le a sok kételkedő, sőt határozottan reményvesztett hang, amely ezzel a jelentős eseménnyel egyidejűleg támadt. Általában az a nézet uralkodik, hogy Andrássynak sikerül békés megegyezést teremtenie s azok a hiradások, amelyek pesszimiztikusnál is pesszimiztikusabban fogják fel a helyzetet, voltaképen csak taktikai fogásból beszélnek így.

Annyi tény, hogy a király a katonai kérdésekben nem hajlandó régi álláspontjától eltérni. Ezzel szemben azonban más téren, a jelvénykérdés körül és gazdasági ügyekben hajlandók Bécsben engedményekkel kárpótolni a nemzetet. — A helyzet bizonyára sokkalta jobb, mint a szeptember hó 23-iki audiencia után. Noha maga Andrássy Gyula nem is tett olyan nyilatkozatokat, amelyek komoly alapot szolgáltatathatnának a kombinációkra s bár ő maga is meglehetősen kételkedő álláspontból nézi a béke ügyét: az semmiesetre sem áll e pillanatban olyan rosszul, mint ahogy a politikai Hiób hírek terjesztői feltüntetni szeretnék.

Andrássy audienciája.

Bécsből jelentik a félhivatalos Bud. Tud.-nak: *Andrássy Gyula* gróf kihallgatása tizenegy órától tizenkettő utániig tartott. Andrássy környezetéből kiszivárgott hírek szerint a békekilatások még nem kedvezők. Andrássy egyelőre Bécsben marad és valószínű, hogy holnap újabb kihallgatásra megy. A mai kihallgatás után hosszabb ideig tárgyalt *Pitreich* hadügyminiszterrel.

Az audiencia után Andrássy egy új-

ságirót fogadott, akinek a következőket mondotta:

— Ma délelőtt megjelentem ő felségénél kihallgatáson, mely körülbelül másfél óráig tartott. Ő felsége nagyon kegyesen fogadott, de *ügyünk rosszul áll, kilátásaink nem kedvezők* és a koncessziók, melyeket meg akarnak adni, *nem elégségesek*.

Az újságíró kérdésére, hogy vajjon a nehézségek a válság okául szolgáló problémák egész komplexumára, vagy csak egyes elszigetelt katonai kérdésekre vonatkoznak-e, *Andrássy* így felelt:

— Kizárólag katonai kérdésekről van szó, amelyekre nézve a korona és a koalíció álláspontja között nagy eltérések vannak. Elutazásomat illetőleg még nem tettem intézkedéseket, lehetséges, hogy ő felsége még egyszer fogadjon, de ez még nem bizonyos. Ma mindenesetre tanácskozni fogok még *Pitreich* hel, de egyelőre még kérdéses, hogy vajjon még másokkal is fogok-e tanácskozni.

Az újságíró kérdésére, hogy *Fejérváry Géza* bárót meg fogja-e látogatni, *Andrássy* így felelt:

Ezt semmi esetre sem fogom megtenni.

A békeremények.

A *Magyar Hirlap* Bécsbe kiküldött munkatársa ezeket közli lapjával, mely a tudósítást holnapi számában hozza:

Andrássy Gyula gróf tegnap este 9 óra 15 perckor érkezett Bécsbe és a legnagyobb titokzatossággal helyezkedett el a császárvárosban. Évek óta a Bristol-szállodában bérelt lakást, most azonban elkerülte régi szállását és a délelőtt folyamán senkisé tudta a beavatottakon kívül, hogy merre van Andrássy. Délelőtt értesültem arról, hogy Andrássy tizenegy órára a királyhoz van rendelve, Andrássy azonban már fél tizenegy órakor a Burgban volt és negyed egykor távozott a kihallgatásról. Nagyon jókedvűnek látszott, de egy vele ott találkozó újságíró előtt *nem volt hajlandó nyilatkozatot tenni*. A kihallgatás előtt föllebbent Andrássy holtartózkodásának titka. Megtudtuk, hogy a *Hotel Erzherzog Karl* az a menedékhely, ahová a zsurnalisztikai ostrom elől elvont. Andrássy Gyula gróf a Sacher-szállóban ebédelt *Hadik János* gróf társaságában és negyed háromig volt ott.

Ami a gróf kihallgatását és annak eredményét illeti, arról semmit sem lehetett megtudni. Megállapítandó, hogy Andrássy, mielőtt a királyhoz ment, semmiféle hivatalos személyiséggel nem tárgyalt és egyenesen a királyhoz ment a szállásáról. Beavatott helyről a következőkről értesülök:

A helyzet Andrássy utolsó fogadása óta alaposan elváltozván, Andrássy mai fogadása is más volt, mint akkor. Azon az audiencián a király Andrássy minden propozíciójával szemben merev elutasító állásponton volt és éppen nem tuloztak azok a hírek, melyek szerint akkor a király ezt felelte:

— *Ich kann das nicht thun!* (Ezt nem tehetem!)

Most azonban a merev tagadás helyett a vitatkozás bizonyos formája fejlődött ki a válságot érintő minden kérdéstről és különösen a katonaiakról. A kihallgatás végével a király azt az óhaját fejezte ki, hogy a vitás katonai kérdéseket *Pitreich* hel beszélje meg, akivel Andrássynak délután három órakor van találkozása.

Ugy hallom, hogy Pitreich a délelőtt folyamán igen szkeptikus nyilatkozatot tett és Andrassy is kijelentette, hogy nem sok a reménysege. Az én értesüléseim szerint azonban ezek inkább hangulatkeltésre szánt híresztelések. A mai kihallgatás után megvan a megállapodásnak bizonyos lehetősége és valószínű, hogy a király holnap újból fogadja Andrassyt. Erős befolyások küzdöttek azon, hogy a királyt hajlandóvá tegyék a megegyezésre és a békére törekvőknek nem csekély segítségükre van az, hogy Goluchovski nagyon letört a szerb blamázsban és fölötté sokat veszített a befolyásából.

Kitünően értesült bécsi körökben határozottan állítják, hogy bármennyire tagadják is Budapesten, tényleg létezik egy Andrassy-féle elaborátum és a tárgyalások e körül folynak.

A király valószínűleg még ma Fejérváry Géza báró miniszterelnököt fogadja, hogy Andrassy kihallgatása után újból megvitassa vele a helyzetet. Vasárnapnál hamarabb aligha következik be döntés bármilyen irányban.

Andrassy cáfol.

Andrassy Gyula gróf fölhatalmazta a Bécsben időző budapesti újságírókat annak kijelentésére, hogy a bécsi esti lapokban megjelent hírek részben teljesen tévesek és mindazok a részletek és pontozatok és az ezzel összefüggő kommentárok önkényes kombinációk és találgatások.

A helyzet a közös hadügyminiszterrel folytatott tanácskozások után sem változott. Andrassy holnap délelőtt újból kihallgatásra megy a királyhoz és a holnap kihallgatástól függ, hogy fognak-e tovább folyni a béketárgyalások. Vérmes reményeket Andrassy nem táplál és ismétli, hogy azok a megjelent részletek és az azokra alapított optimisztikus kommentárok nem mindig jóindulatu forrásból származnak és nem mindig objektív tendenciát szolgáló taktikázások. Valószínű, hogy Andrassy holnap visszautazik Budapestre.

A kétkedő Andrassy.

Budapesti tudósítónk Andrassy Gyula gróf kihallgatása alkalmával Bécsbe utazott, ahol a gróffal beszélgetést folytatott, s megmutatta neki a bécsi esti lapokban a kihallgatásról közölt tudósításokat és az ahhoz fűzött kommentárokat.

Andrassy kijelentette, hogy azok a közlemények tévesek és félreértett magyarázatokon alapszanak. Ő engedményekről nem is szólt, annál kevésbé, mert engedmények jelenleg nem is léteznek. Minden esetre megegyezésre ismétli, hogy nem szabad messzemenő reményeket táplálni és a helyzetnek pesszimisztikus fölfogása teljesen megokolt. A béke kívánatos, de jelenleg még kielégítő eredménnyel nem érhető el. Minden igyekezetét latba veti, hogy a békés kibontakozás megtaláltsék, de teljesen alaptalan, hogy hét pontozatot és pedig ugyanazokat, melyet néhány hét előtt Pitreichnek előterjesztett, magával hozott volna.

Hadik János gróf, aki jelen volt tudósítónknak Andrassyval folytatott beszélgetésénél, ekkor közbevetette, hogy érthető Andrassy pesszimizmusa, mert optimisztikus fölfogásnak nincsen alapja. Mit szólnának — mondta Hadik — ha Andrassy ma örvendetes hírekkel szolgálna és hu-

szonnégyszáz óra múlva bebizonyulna, hogy semmit sem ért el.

Andrassy holnap délre magához rendelte tudósítónkat.

Bécsi békehangok.

Bécsből táviratozzák:

Fejérváry Géza báró miniszterelnök és a közös miniszterek minden nyilatkozattól tartózkodnak. A miniszterelnök tegnap kijelentette egy társaságban, hogy attól a perctől fogva, amikor Andrassy Gyula gróf meghívást kapott a királyhoz, mindaddig, míg a misszió véget ér, semmit sem fog mondani, nehogy félreértésekre adjon okot.

Udvari körökben sokkal optimisztikusabban fogják föl a helyzetet. Ezek szerint — és ugyanaz a katonai köröknek is a véleménye — Andrassy holnap kihallgatása békés változást idéz majd elő. Andrassynek az esti lapok által közölt nyilatkozatai némi megütközést keltettek udvari körökben, mert tudják, hogy a király nem szereti, ha nyilvánosságra hozzák az ő dolgozószobájában folytatott beszélgetéseket.

Egy igen magas állású személyiség ezeket mondta a várható kilátásokról:

A béke még nem halt meg: minek akarják eltemetni? Nem kell föladni minden reményt. Ha Andrassy előterjesztéseit elég fontosaknak találták ahhoz, hogy azok fölött napokig tárgyaljanak a magyar miniszterelnökkel, hogy koronatanácsot tartsanak fölöttük és hogy Andrassyt Bécsbe hívják: akkor kilátás van arra, hogy békés fordulat áll be a magyar válságban.

Andrassy és Pitreich tanácskozásáról nem jutott nyilvánosságra pozitív eredmény, de annyi bizonyos, hogy a két államférfiu igen jó hatást gyakorolt egymásra. Megállapítható, hogy Pitreichet a legjobb intenciók vezetik, szintén kívánja a kibontakozást és igen sok jóindulatról tesz tanúságot.

A hadvezetőség nem okoz nehézségeket. Egyedül a király az, aki a katonai kérdésekben elfoglalt álláspontjától nem akar eltérni.

Zichy Aladár a kihallgatásról.

Zichy Aladár gróf, a néppárt elnöke több politikai társaságában így nyilatkozott Andrassy kihallgatásról:

Andrassy bécsi meghívását sem a kormányelnök, sem Lukács, hanem kizárólag József főherceg közbenjárása eredményének tartom. A kormány váltig a harcot hirdeti, sőt úgy tudom, most készül csak a valódi küzdelemre. Nem valószínű tehát, hogy Fejérváry javasolta a királynak Andrassy Gyula gróf meghívását. Valami hirtelen fordulatnak kellett bekövetkezni a mértékadó körök fölfogásában, de egymagában ez nem jelenti a béke közelségét. Kizártnak tartom, hogy Andrassy egyhamar megbízatást kapjon.

A pártkörök hangulata.

Budapesten az összes pártkörök pesszimisztikusan fogják föl a helyzetet.

A függetlenségi párt ma este Kossuth Ferenc elnöklete alatt értekezletet tartott. Megnyitó beszédében Kossuth utalt a mai évfordulóra, amennyiben a nemzet ítélete a múlt évi választásokon akként nyilatkozott meg, hogy a függetlenségi párt az ország legerősebb partja lett.

— Köztudomásu, folytatta azután Kossuth, hogy Andrassy Gyula gróf ma kihallgatáson volt a királynál. Meghívása meglepetés volt, mert már azt hittük, hogy a király nem akar a parlamenti többséggel tárgyalni. Andrassy előterjesztéseiről, melyeket a királynak tett, még nincs tudomásunk, mert Andrassy nem mint a koalíció megbízottja, hanem a saját személyében kapott meghívást. Mondanom sem kell, hogy a párt nevében a párt tudta és beleegyezése nélkül semmiféle megállapodásba nem megyek bele.

Az értekezlet ezután a vezérőrbizottságnak a kereskedelmi szerződések tárgyában hozott határozatát tárgyalta, melyet Polónyi Géza, Laehne Hugo, Lázár Pál, Kelemen Samu, Batthyány Tivadar gróf és Földes Béla fölszólalásai után egyhangulag elfogadtak.

A félhivatalos a kihallgatásról.

A félhivatalos Magyar Nemzet a következőket jelenti Andrassy Gyula gróf mai audienciájáról:

Andrassy Gyula gróf mai kihallgatása, mely elé az egész ország nagy reménykedéssel tekintett, a gróf saját kijelentése szerint alig fogja beváltani a várakozásokat. Andrassy másfél órán át időzött a király dolgozószobájában és kétségtelenül alkalma nyílt megismerni a korona álláspontját és azokat a feltételeket, amelyek mellett a koalíció programját az ország ügyének sikeres vezetésére alkalmasnak itéli. Ha tehát mindezeknek ismeretében Andrassy a kihallgatás után a legsötétebb pesszimizmussal nyilatkozott a kihallgatásról, úgy a legutóbbi napok béketárgyalásait befejezetteknek kell tekintenünk.

A gróf szerepe formailag még nem nyert befejezést. Ma délután még Pitreichel lesz tanácskozása és ennek a megbeszélésnek eredményétől függ, vajjon Andrassy holnap újból megjelenik-e a király előtt. A békefáradozások formai befejezése előtt mi a magunk részéről tartózkodtunk volna attól, hogy azok meghiusulásáról végleges véleményt mondjunk, azonban Andrassynek már ma tett nyilatkozatai semmi kétséget sem hagynak ez iránt.

A törvényhatóságokból.

Kecskemétről táviratozzák: A december 27-re behívott póttartalékosok, akik a behívási kötelezettségüknek eleget nem tettek, mint katonaszökevények tekintetnek és a csendőrség utasítást kapott azok letartóztatására. Eddig már több póttartalékos letartóztatott. A katonai ügyosztály mindent elkövet a póttartalékosok érdekében s hogy a letartóztatásoknak elejét vegye, beidézi őket a katonai ügyosztály nyilvántartóba, ahol Gröber nyilvántartó rendőrrel a hadkiegészítő parancsnoksághoz kísérteti.

Kassáról táviratozzák: Maléter István dr. törvényhatósági bizottsági tag Glück Lipót dr. ügyvéd útján bűnvádi följelentést tett Pongrács Ferenc gróf főispán és Kozora Vince városi főjegyző ellen a büntető törvénykönyv 394. illetőleg 395. §-aiba ütköző közokirathamítás miatt. A bűnvádi följelentésre Kassa városának a múlt évi november hó 13-ikán tartott közgyűléséről készített jegyzőkönyv adott okot.

HIREK.

A kávéházak süteményei.

Arad, január 26.

Az aradi kávéházi élet sok egyéb izléstelensége közt a legnagyobbak egyike az a ferde szokás, hogy a vendégek elé kosárszámra teszik a süteményt. A vendég aztán a helyett, hogy a szemével válogatná ki a neki legjobban megfelelőt, végigfogdossa, meg-megropogtatja s aztán rákiált a pincérre:

— Mi ez? Ez sütemény? Egyik sincs kiszelve.

A pincér sietve hoz egy másik kosárral, a vendég müértő kezekkel azt is végigmustrálja, s csak aztán nyugszik bele a változhatatlanba s az aránylag legropogósabbat kivieszi.

Hogy higiénikus szempontból mily káros dolog ez a közre, azt hosszasán nem kell fejtegetni. Ha a közönség egy része nem tudja, nem akarja önmagát nevelni: a hatóságok kötelessége izlésre oktatni. Ennek pedig az az első módja, hogy a kávéházakban írják rá a kosarakra:

Tilos a süteményt megropogtatni!

Egyszerűbb eljárás volna, ha minden kávéházban a kávéhoz adnák a süteményt. (De aztán az a pincér, aki a süteményt kiosztja, mossza meg a kezét!) Így van ez nyugaton mindenütt. De azt hisszük, ezt eleinte nem jó szemmel néznék a kávéházak őslakói, a kávésaink viszont nem szeretnek vendégeikkel kísérletezni. Így tehát az első módhoz kell nyulni. A felírás láttán talán mégis csak megemberelik magukat az ipszék és nem fogják tisztátalan kezükkel összefogdosni a süteményt, melyeket másoknak kell utánuk megemészteni.

Mindenesetre nevelni kell ezt a mi népünket. Főképp a tisztaságra. Veszedelmesen közel vagyunk a Kelethez és az ottani szokások itt másfél száz évig uralkodtak. Ősi és szerzett szokások, amelyek szinte kipusztíthatatlannak látszanak. Egyébként is jellemző, hogy egész Aradon nincs egy *lavatory* s hogy a kézmosás szokása épen nem általános. Ilyen körülmények között védekezünk kell a tisztátalanság ellen úgy, ahogy lehet. Elő tehát a kosárfeliratokkal!

— **A hercegprimás állapota.** *Vaszary* Kolos biboros hercegprimás állapotában — mint budapesti tudósítónk jelenti, — nem állt be változás. Az éjjel egy részét nyugtalanul töltötte, csekély láza is volt, de reggel felé csendes álomba merült, s mire felébredt, láza is megszűnt. Orvosai jó jelnek tartják, hogy reggel 8 óra tájt reggelit kért, amit jó étvágygyal fogyasztott el. Közérzése a délelőtti folyamán is jó volt.

— **Megakadályozott beszámoló.** Szepsiből jelentik, hogy *Székely* Ede országgyűlési képviselőnek mai beszámolóját, melynek megtartására az elmozdított főszolgabíró az engedélyt megadta, az új főszolgabíró betiltotta és *Székelyt* a beszéd megtartásában karhatalommal megakadályozta.

— **Üxküll Ghyllenband** Bécsben. Bécsből táviratozzák: *Üxküll-Ghyllenband* gróf csapattöfelügyelő, budapesti hadtestparancsnok tegnap

Bécsbe érkezett és ma délelőtt kihallgatáson volt a királynál. A hadtestparancsnok holnap résztvesz a katonai tanácskozáson, amely féként a magyarországi csapatok állapotával foglalkozni.

— **A pornyertes belga király.** *Brüsszelből* táviratozzák, hogy a semmitő törvényszék megerősítette *Henrietta* belga királynő hagyatéka ügyében az első bíróságok ítéletét. A pör, melyet tudvalevőleg *Lujza* hercegnő hitelezői indítottak *Lipót* király ellen, a belga királyi pár házassági szerződésének jogos volta körül forogott. A panaszosok nem akarták elismerni a szerződés jogos voltát, de a bíróságok ellenkezőképp döntöttek.

— **A spanyol király — völegény.** *Biarritz* táviratozzák: *Alfonz* király ma a dejuner után a hercegnőkkel automobilon kirándulást tett a környékre. Később a király, miközben a hercegnők a kikötőbe mentek, meglátogatták *Dudley* lordot. Ezután meglátogatta *Ena* hercegnőt, akivel együtt a villába ment. Este nagy ebéd volt, melyen a hercegnők, a király és kísérete vettek részt. A király, akit mindenütt élénk ovációkkal fogadtak, tizenegy órakor visszatért San Sebastianba.

Biarritz, január 26. Az itteni lapok azt jelentik, hogy *De la Mina* főudvarmester később meghatározandó időben megkéri *Battenberg* *Ena* hercegnő kezét *Alfonz* király számára.

Biarritz, január 26. *Alfonz* király tegnap személyesen megkérte *Ena* hercegnő kezét, az eljegyzést azonban csak akkor teszik közzé hivatalosan, ha már a kortezzel is tudatták.

— **Szabolcska Temesvárot marad.** Nemcsak Temesvárot, de az egész Délvidéken őszinte örömet fog kelteni az a hír, hogy *Szabolcska* Mihály ev. ref. lelkész, hírneves költő, nem fogadja el a nagykőrösiek meghívását és Temesvárot marad, hol hível és tisztelői benső szeretettel környezik a kiváló férfiat.

— **Eljegyzés.** *Székely* Soma dr. budapesti (kőbánya) ügyvéd jegyet váltott *Maisovitz* Gizl urhölgygyel, *Maisovitz* Mor mátyaradnai bányatulajdonos és földbirtokos bájos leányával.

— **A borsódmegyei főispán lovagias ügye.** *Brezovay* András borsódmegyei főispán és *Miklós* Odön orsz. képvis. között a borsódi installáció alkalmából felmerült lovagias ügyet a segédek *Kubinyi* Géza, *Szöts* Pál, *Belgár* Ferenc és *Pásztély* Jenő békés mon az alábbi jegyzőkönyvvel intézték el:

Jegyzőkönyv felvétellett Budapesten 1906. január 26-án a *Brezovay* András és *Miklós* Odön urak között felmerült lovagias ügyben. *Kubinyi* Géza és *Szöts* Pál *Brezovay* András ur képviseletében magyarázatot, esetleg lovagias elégtételt kérnek a „M—g” folyó hó 23-iki számában megjelent s a borsódmegyei installáció után tett serű kijelentésért, melylyel *Miklós* Odön ur *Brezovay* András urat állítólag illette *Belgár* Ferenc és *Pásztély* Jenő, mint *Miklós* Odön ur megbízottai kijelentették, hogy felük mindenkinek ad elégtételt, aki magát általa sértve érzi. Ami a jelen esetet illeti, *Miklós* Odön ur már folyó hó 22-án azonnal, mihelyt „M—g”-ben a közgyűléseiről szóló tudósítást olvasta a *Pol. Ért.* után kijelentette, hogy a neki tulajdonít szavakat nem mondotta, amit a megbízottak konstatálnak. A megbízottak ennek alapján az ügyet a lovagias szabályai szerint befejezettnek jelentik ki.

— **Arad a munkásvéd szövetségben.** Vasárnap alakul meg Kabán (Hajdumegye) az országos munkásvéd szövetség, amelynek alapszabályait nemrég hagyták helyben. A munkásvéd szövetség tagja az ország földműves

munkásai és kisgazdái. A kabai első alakuló közgyűlésre eddig 120 község szociáldemokrata népe 268 küldötöt jelentett be Budapesten az újjászervezett szociáldemokrata párt titkárságánál. A kabai alakuló gyűlésen képviselve lesz: Arad Hajdu, Békés, Csánád, Bihar, Pest, Hoves, Borsod, Temes, Tolna, Somogy, Zala, Krassó Szörény, Homorok, Csongrád, Szabolcs és Jász-Nagy Kun-Szolnokmegye szociálista szervezete.

— **Aradi pénzügyintézetek közgyűlése.** Az *Aradi Ipar- és Népbank* I. é. február hó 4-én d. e. fél 11 órakor az intézet I. emeleti tanácstermében tartja 26-ik rendez évi közgyűlést.

Az *Aradmegyei Takarékpénztár* ez év február 11-ikén fél tizenegy órakor tartja meg közgyűlést, mely az intézet fenállása óta 25 ik. A közgyűlés a takarékpénztár saját helyiségében lesz.

— **Katonazene a jéppályán.** Ismét megélekkült a városi jéppálya. Holnap szombaton délelőtt 11—1 óráig és vasárnap délután 3—6 óráig a jéppályán a 23. gyalogezred zenekara játszik. Belépő-díj nem tagoknak és nézőknek a csarnokban 60 fillér.

— **Halálozás.** Özv. *Schannen* Mihályné szül. *Lichtfuss* Terez urnő, életének 84 ik évében, ma hajnalban Aradon meghalt. A matrona, aki *Krispin* Jozs-f zenedei igazgató nejének, szül. *Schannen* T rez urnőnek édes anyja volt, néhány hét előtt jött Perjámosról Aradra gyermekel és unokái látogatására s itt érte utól a halál: Koporsoját szombaton délelőtt fél 9 órakor fogják a Deák Ferenc utca 28. sz. házában beszentelni s innen Perjámosra szállítva, az ottani családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Leégett színház. *Anwersből* táviratozzák, hogy a *Scala-színház* tegnap teljesen leégett. A kár több, mint 100.000 korona. *Filipark* igazgatót és a családját alig tudták kimenteni a lángok közül.

— **Háromszáz font sterling egy szivarért.** *Pierson* ezredesről, az excentrikus kaliforniai milliomosról, aki európai utazása közben hajdanában megcselekedte azt, hogy a Vatikánban tett látogatása alkalmával a pápa trónjára ült, amiért drágán megfizetett, a következő érdekes esetet mesélik: *Pierson* ezredes egy ízben felszállt Londonban egy propellerre s a kis hajó földézetén szivarra gyújtott. A kapitány udvariasan figyelmeztette az ezredest, hogy a szabályzat szerint a földézetén dohányozni nem szabad. Az ezredes nem akart megválni a kellemes illatu szivartól s a földézet egyik zugába vonult, ahol nyugodtan szivta tovább szivarját. A kapitány újból figyelmeztette most már valamivel erőlyesebben a dohányzási tilalomra.

— **Éa szivarozni akarok — felelte kissé ingerülten az ezredes. — Tudja mit, megveszem ezt a hajót. Mi az ára?**

— **Nincs meghatalmazásom arra, hogy eladjam — felelte a kapitány.**

— **De kibérelni csak lehet? — kérdezte *Pierson*. — Mennyit fizetek érte?**

Háromszáz font sterlinget — volt rá a felelet.

— **Jól van — szölt az ezredes és gyöngéd mosolylyal tekintett az égő szivarra.**

Az alkut megkötötték s *Pierson* lefizette a bérösszeget.

— **Fenséged most beszédheti az utasoktól a viteldíjat, mert az is önt illeti meg — szölt a kapitány, aki azt hitte, hogy valami inkognitóban utazó herceggel van dolga.**

— **On csak irányítsa a hajót — szölt az ezredes — a többit majd elvégzem magam az utasokkal. Uraim és hölgyeim — fordult most a közönség felé — az önök utiköltsége ki van fizetve s minthogy ettől a perettől kezdve én**

parancselok a hajón, ezennel megengedem, hogy annyit dohányozzanak, amennyiben kedvük telik.

— A csabai kórház-panama. *Békés-Csabáról* írják: Békés-Csabán a kórház ügyében dr. Zöldy János főorvos vezetése mellett serényen folyik a vizsgálat. A belügyminiszter dr. Fáy Aladár közegészségügyi felügyelőt és Borlányi János számvizsgálót küldte ki, akik átvették a vizsgálat vezetését. Feledy Géza kórházi gondnok, aki öngyilkossági kísérletet követett el, felépült sebeitől.

— A másfélmillió bukás hősei. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Bérczi Béla* rendőrtanácsos ma délelőtt kísértette át az ügyészséghez *Strausz Mórt* és *Strausz Mihályt*, a vagyonbuktott *Strausz Salamon* és fiai cég szédelgő tulajdonosait és *Porges Lajos* könyvelőt. *Strauszék* védőül *Pollák Illést* nevezték meg.

— Humor az iskolában. A „Strassburger Post” közli a következő mutatványokat kis leánykák iskola dolgozataiból: Egy kis leányka, a kinek az ősgermánok házat kellett leírnia a következő mondattal kezdte dolgozatát: „A germánok erőteljes emberek voltak. Mindegyiknek a tetején egy nagy lyuk volt, hogy a szél és a napfény keresztüljárhasson rajta”. Ugyanabban az osztályban a következő passzust írta egy fiatal hölgyecske: „Szigfrid Lindenbronn mellett állott és utódait várta”. Egy másik osztálynak a falusi vásár leírásában kellett bemutatnia ügyességét. Az egyik így kezdte: „Kora reggel megindul a tyukok kukorékolása”, egy másik pedig ezt írta: „Ott állanak aztán asszonyok, kezükben varrótük, lámpaernyők és a levelezőlap-árusok, messzebb pedig számára terítve kínálják holmijukat az üvegesek”. A keresztesháború vitézeiről ezt írta egy leányka: „Fejükön vassisak csillog, egynéme yik közülök még orral is el van látva”.

— Eltűnt báróné. A múlt esztendőben nagy szenzációt keltett az a feljelentés, amelyet *Tóth Tivadar* rendőrségi hivatalnokit és a felesége *Apor Anna* báróné tettek *Zágoni Mózesné* postafőtiszt özvegye ellen, akit azzal vádoltak, hogy a férjét megmérgezte. A megindult nyomozás során kiderült, hogy a vád hamis és az eljárást megszüntették. A nagy port felvert eset hősről most megint beszél a rendőri krónika. Tegnap — amint budapesti tudósítónk jelenti — megjelent a rendőrségen *Tóth Tivadar* és bejelentette, hogy a felesége, *Apor Anna báróné* eltűnt *Pauler-utca 4. számú lakásáról* és magával vitte a kis leánykáját, a 10 éves *Tóth Ilonkát*. A házastársak az utóbbi időkben rosszul éltek. Napirenden volt közöttük a civódás. Közben *Tóth Tivadart* felfüggesztették az állásától a *Zágoni-esetből* kifolyólag. Ez még feszültebbé tette a házastársak viszonyát. A rendőrség nyomozza az eltűnt bárónét és leányát.

— A milliomos barától. Newyorkban nemrégiben halt meg egy *Jerkes* nevű többszörös milliomos. *Jerkesnek* a felesége mellett két szeretője volt. Mindegyik külön palotában lakott. Az egyik palota Londonban, a másik kettő Newyorkban volt. Maga *Jerkes* szállóban lakott. Amikor meghalt, főlontották a végrendeletét és akkor kiderült, hogy *Jerkes* csakis a feleségéről gondoskodott, neki hagyván tízenöt millió koronáját. Két kedvese semmit sem kapott. Most az a különös eset történt, hogy a sajtó egy része magáévá tette a két szerető ügyét. A riporterek elmentek egyik newyorki palotába, amelyben a milliomos egyik szeretője lakott. A palota mesébe illő. Legnagyobb ékesége a gazdag képtár, melyben elsőrendű művészek munkái vannak. Egy báltermen, egy étkezőn, a könyvtáron és a fogadótermen keresztül az ember eljut a fiatal nő boudoirjába és hálószobájába. Itt lakik a huszonnégyesztendő, vöröshajú, kékezemű leány, akinek ér-

dekében a lapok valóságos hadjáratot indítottak. Azt hangeztatják, hogy az elhunyt milliomos felesége adjon nagy vagyonából valamit a „szegény teremtés”-nek, akinek — egyébként szintén jelentékeny vagyona van. A milliomoshoz tízenhat éves korában került. Előbb nyelvtanulást vett magától Jerkestől, azután zenét, festés etet és irodalmat tanult, de ezt már tanároktól. Három évvel ezelőtt regényt írt, melyet akkortájt természetesen senki sem olvasott. Most, hogy a lapok nagy reklámot csapnak mellette, a kiadó újból több ezer példányt nyomtatott, aminek nagy a kelendőségük. A fiatal nőnek élénken látogatott szalonja van.

— Adomány a Kossuth szoborra. *Fuchs Bernát* ur *Zoldesről* a mai napon öt koronát küldött be kiadói hivatalunkba a Kossuth szobor alapja javára. A nemes adományt rendeltetése helyére juttatjuk.

— A „cehh tündér”. A szegedi kihágási bíróság rendkívüli figyelemreméltó ítéletet hozott, amelyet ha az összes vidéki városok rendőrbírói követnének, kevesebb volna a bűn és nem grasszálna úgy az erkölcselenség. Az ügy előzményeit és történetét a következőkben ismertetjük:

A tizedrendű, ugynevezett éjjeli kávéházak főnökei rendszerint olyan föltételek mellett veszik föl a kasszában ülő fölirónókat, ha ígéretet tesznek, hogy a vendéget „beugratják” az italok rendelésébe és a vendéggel ha kell, a végletekig isznak. Ezek az ugynevezett „cehh-tündérek”. A szegedi Newyork kávéházban nemrég kasszirosnőnek fölvették *B. K.* fiatal lányt, aki még sohasem volt kávéházi fölirónó. A napokban a leánynak annyit kellett inni, hogy rosszul lett és kijelentette, hogy nem marad tovább az üzletben. Minthogy a könyvét nem akarták kiadni, panaszt emelt a kihágási bíróságnál, aki ma délután tárgyalta az ügyet. Bebizonyosodott az, hogy a kávéház tulajdonosai c-eh-tündér gyanánt alkalmazták *B. K.-t.* Ezért *Kaufmant* és *Spietzer*t, a Newyork-kávéház tulajdonosait egyenként 50 koronára, azonkívül még *Kaufmant* 20 koronára büntették. A kihágási bíró figyelmeztette őket, ha hasonló eset előfordul, jelentést tesz a pénzügyigazgatásnak. Az elítéltek fölbebztek.

— Munkások vasárnapja. Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, január hó 28-án, délután négy órakor a *Weitzer János* utcai polgári iskolában nyilvános szórakoztató és szakelőadást tart az aradi iparosifjak önképző együletének közreműködésével. Műsor: 1. Szavaltat: *Előadja Kovács Vilmos*, az iparosifjak önképző együletének tagja. 2. Szakelőadás: Az általános szavazati jogról. (Folytatás) *Tartja Radó Károly dr. ügyvéd.* 3. Monológ: *Előadja Kertész József*, az iparosifjak önképző együletének tagja. A belépés díjtalan; a terembe csak felnőttek léphetnek be. Az előadás négy órakor kezdődik.

— Az orsovai halhoz címzett cég, melyet tulajdonosa, *Berger I.* áthelyezett a *Salac utca 1. szám alól* a *Deák Ferencz utca 39. szám alá*, tudatja, hogy szombaton egész nap zárva van ugyan az üzlet, de este kinyitják. Vasárnap egész nap nyitva, s más napokon is este 10 óráig. Ugyanott mindezen időben szigorú rituális felügyelet alatt készült kóser-husneműek: tormás virsli, krakkói, győri, debreceni szalámi és más füstölt aruk, valamint minden déligyümölcsféle kaphatók. Minden időben forró tormás virsli; ára tormával együtt 10 fillér. Ugyanott kitűnő házi kenyér kapható; barna kenyér kilója 20 fillér, a fehér 24 fillér. *Berger I.* üzletvezető kéri a közönség pártfogását.

— Ha a gyermekek köhögnek, búkkfatárány preparátumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparátum bizonytalan összeállítású és nem méregtelen, de még andori ó izü is, „*Sírolin Roche*”-t használjunk, mely vízbe könnyen oldad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízű bir. Gyógyszertárakban kapható.

— Szép fogakat csakis a *Dentalin* foggerome használata biztosít. *Vejtek és Wetsznál.* 112

A déznai templom.

(Az országos gyűjtés eredménye.)

Arad, január 26.

Hírt adtunk arról a gyűjtésről, amelyet a *Déznai* létesítendő római katolikus imaház érdekében megindítottak. A gyűjtés nemcsak egyházi célokat szolgált. Aradmegye azon a vidékén a katolikusok a magyar elemet képviselik a tulnyomó románok között; s a magyarság erősítésére fog szolgálni a magyarok temploma Déznán.

A megindított gyűjtés aránylag szép eredménynyel járt. Az adakozók között érdekes neveket is találunk, mint például: *József főherceg*, özv. *Damjanich Jánosné*, *Bohus Zsigmond báró*, *Zichy Aladár gróf*, *Temesvár*, *Szombathely városa*, *Jásenagykunszolnok megye*, az *Arad-csanádi egyesült vasutak* s több körjegyzőség. A gyűjtőbizottság nevében *Németh Elek* községi jegyző a következő kimutatást teszi közzé:

Kimutatás a déznai római katolikus imaházra begyűjt adományokról: Baumgartner János gyűjtése 79 korona, Arad-csanádi vasutak igazgatósága 50 korona, *Andrényi Károly* Arad 50 korona, *Bohus Zsigmond báró* adománya 50 korona, *Vörös Amália* adománya 20 korona, *Török Gábor* adománya 20 korona, *Fialka Karolyné* adománya 20 korona, *Vajda Ödön* adománya 20 korona, *Gerliczy Ferenc báró* 20 adománya 20 korona, *Schlick István* adománya 20 korona, *Borossebesi önszegélyző egyesület* adománya korona, *Lukács Antal* adománya 20 korona, özv. *Damjanich Jánosné* adománya 10 korona, *Hámory László dr.* gyűjtése 11 korona, *Aradi Kossuth-asztalárasság* gyűjtése 11 korona, *Königsseg Fidél gróf* adománya 10 korona, *Szombathely város tanácsának* adománya 10 korona, *Budapesti első magyar iparbank tisztviselői* gyűjtése 650 korona, *Majthényi László báró* gyűjtése 6 korona, *Szentiványi Miklós* gyűjtése 790 korona, *Óshgyi József* adománya 5 korona, *Paiffy Béla gróf* adománya 5 korona, *Első magyar biztosító társaság aradi vezérügynökség* gyűjtése 7 korona, *Ujszentannai népbank* adománya 5 korona, *Csernovics Diodor* gyűjtése 1112 korona, *Máv. aradi üzletvezetőségének* gyűjtése 1188 korona, *Jász-Nagy Kun Szolnok vármegyéjének* adománya 20 korona, *Domany József* gyűjtése 15 korona, *Dadányi Jenő* gyűjtése 4 korona, *Kosinszky Viktor* gyűjtése 2 korona, *Lengyel József* adománya 2 korona, *Orsovai főszolgabíró* gyűjtése 30 fillér, *Borsos Béla dr.* gyűjtése 5420 korona, *Aradi első takarékpénztár* adománya 15 korona, *Zichy Aladár gróf* adománya 10 korona, *Arad sz. kir. város tanácsától* 10 korona, *Kisjenői kaszinó* gyűjtése 9 korona, *Aradi „Testvériség asztaltársaság”* gyűjtése 6 korona, *Aradi mérnök és építész egyesület* gyűjtése 17 korona, *Erdélyi Rózsika* gyűjtése 810 korona, *Budapesti irgalmas rendház* adománya 5 korona, *Pál Miklós* gyűjtése 3 korona, *Ratkovits Vendel* adománya 1 korona, *Kisjenői járási főszolgabíró* gyűjtése 1 korona, *Varga János* gyűjtése 49 korona, *Surány község* adománya 820 korona, *Toronyi körjegyzőség* gyűjtése 7 korona, *Kovács Géza* adománya 2 korona, *Szeifrid István* adománya 4 korona, *Sujánszky* adománya 4 korona, *Winkler József* adománya 5 korona, özv. *Barkassy Kálmáné* adománya 20 korona, *Berzai körjegyzőség* gyűjtése 8 korona, *Kisjenői takarékpénztár* adománya 50 korona, *Debreczeni János* adománya 10 korona, *Ó Fensége József főherceg titkári hivatala* 25 korona, *Szalics Antal dr.* adománya 10 korona, *Kövér Marton* adománya 40 korona, *Sorokujfalu község előjáróinak* gyűjtése 612 korona, *Temesvár város tanácsának* adománya 10 korona, *Jászósi prépostság* adománya 4 korona, *Valter Antal* adománya 10 korona, *Káposztásy Imre* adománya 3 korona, *Városvy Gyula* adománya 10 korona, *Scheidt Miklós* adománya 10 korona, *Varjassy Arpad* adománya 2 korona. *Csalai és barackai szőlőtelep* gyűjtése 2 korona, *Ilés Ferenc* adománya 2 korona, *Miadvinczky Ignác* adománya 4 korona, *Hosszuperesztesi körjegyzőség* gyűjtése 430 korona. Összesen 99362 korona, azaz: kilencszázkilencvenhárom korona 62 fillér. Dézna, 1906. január hó 16. A menyhazai római katolikus plébánia hivatal megbízásából: *Németh Elek* jegyző.

Mintán a gyűjtés határideje lejártához közeledik, a gyűjtőbizottság kéri mindazokat, a kiknél még levek vannak, hogy azokat — lehetőleg eredményesen, — az összeggel együtt a bizottsághoz juttatni sziveskedjenek.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósításából. —

Arad, január 26.

Végre most már egész télies napok járnak, magas hó borítja a földeket, s a hozzáillő tartós hideg is megvan. Gazdáink igen megvanak elégedve a megjavult viszonyokkal.

A gabonaüzlet változatlan csendes, a várt javulások nem igen jelentkeznek, dacára, hogy itt volna már az ideje.

Elkelt a mai heti piacon:

60—90 mm. buza 16.20—16.40.

40—50 mm. új tengeri 14.00—14.20.

Névl. jegyzés rezs 18.00—18.20.

" " árpa 14.00—14.00.

" " zab 13.60—13.80.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 26

Amerika $\frac{3}{4}$ magasabb. Kevés forgalom mellett néhány ezer métermázsas buza kelt el változatlan áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Arad, 26. január

Buza 1906. Áprilsra 17.08—17.10

Rozs 1906. Áprilsra 13.96—13.98

Zab 1906. Áprilsra 14.88—14.90

Tengeri 1906. májusra 13.94—13.96

Új őszi buza 1906-ra 16.84—16.86

Arad, 26. január

Buza 1906. Áprilsra 17.08—17.10

Rozs 1906. Áprilsra 13.96—13.98

Zab 1906. Áprilsra 14.88—14.90

Tengeri 1906. májusra 13.94—13.96

Új őszi buza 1906-ra 16.84—16.86

Irányzat változatlan.

Arad, 26. január

Oestrák hitelrészvény 576.25

Magyar hitelrészvény 797.75

Létszámolóbank részvény 509.75

Rima-Murányi vasúti részvény 533.25

Oestrák-magyar államvasúti részvény 667.50

Köszvi vasút 591.50

Városi villamos vasút részvény 326.50

Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzbem 10.50

Erzsébet szanatórium sorsjegy ártában 12.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 26. —

Magyar elrendül: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 127—129 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 132—133 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 130—131 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 128—130 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 125—126 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 121—122 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 118—119 fillérig.

Sertéslétszám: Január 23. napján volt készlet 36,308 darab, január 23. napján felhajtattott 1310 darab, január 23. napján elszállított 1668 darab, január 24. napján maradt készlet 36,447 darab.

A hizott sertésüzlet irányzata: Elénkebb.

CSARNOK.

A szivtelen.

Írta: Lia. [1]

— Miért vonulsz félre a társaságtól fiam? Ez igazán nem illik. Odabenn már nagy föltűnést keltettél eltűnéseiddel.

— Hagyj magamra anyám. Roppant fáj a fejem és csak ártalmamra válik az a nagy zaj.

— Sohsem panaszkodtal fejfájásról és így igazán csodálkoznom kell e kijelentésed fölött.

— Pedig . . .

— Ugye akadozol fiam? Ez annak a jele, hogy a hitasod nem felel meg a valóságnak. No jöjj . . . Laura már vár rád, mivel négykezes szeretne veled játszani.

— Nem megyek. Éppen ezért nem! Nem

tudok e nő szemébe nézni . . . A jelleme, a modora olyan visszataszító. Semmikép sem tudok megbarátkozni vele. Csupa góg ez a te remtés.

— Talán veled szemben nem illő módon viselkedik?

— Sőt ellenkezőleg. Nekem úgy hízeleg és oly édes-mázos szavakkal illet, hogy néha már a túlzásig viszi . . . A kétszínűség csunya egy nőnél! . . . Ne hívj anyám. A vendégeknek jelentésd be, hogy rosszul érzem magam, kénytelen vagyok félrevonulni. Hiába minden kérésed, de én ez egyszer hajthatatlan maradok. Ti csak mulassatok tovább.

— Ezt már mégsem szabadna cselekedned. Győzedelmeskedj akaraton, és jöjj! . . .

— Szívesen hajlanék kérésedre, ha az a csunya jellemű teremtés nem volna itt . . . De gyűlölem őt! Olyan mizantropikus érzés fogja el a lelkemet, valahányszor a szemembe néz . . . Nem tudom benne tisztelni a nőt, mert ő teljesen kivetkőzik a nőhöz méltó modorból . . . Ugy kacérkodik velem, hogy még a legutolsó ucal dáma sem teszi azt különben . . .

Hasztalan volt minden szava az anyának, a fiu semmikép sem tágitott.

Amikor az asszony visszatért a szalonba és kijelentette, hogy fia nagyfoku fejfájása miatt kénytelen félrevonulni a társaságtól, Laura szinte megtántorodott és olyan arckifejezést öltött, mint akinek egy rég tervezett célja megsemmisült . . .

Arcáról eltűnt az az erőltetett kedves mosoly, szemöldökét összehúzta, s kis idő múlva, titokban meghuzva anyja szoknyáját, kedvtelennül sugta a fülébe:

— Menjünk már haza.

Furcsa leány volt nagyon. Senki sem tudott vele szimpatizálni. Tul szeretett volna szárnyalni mindig a férfiakon; pedig nagyon visszataszító a nőnél, ha nem alkalmazkodik, nem simul az őt megillető modorhoz. Ha e tulajdonsága mellett még roppant beképzelt volt. Azt hitte, hogyha egy férfi, csak egyszer szemébe néz, végig tekint alakján, abban mindjárt felforr a szenvedély hatalma . . . Az ily beképzelt rendszerint azon nőknél tapasztalható, akik férfiak után bolondulnak . . . És ezek közé tartozott ő is. De mennyire! . . .

Még sosem látták őt ily különösen viselkedni, mint ez estén. A mily fékezetlen jó kedve volt előbb, oly mogorva lett azután, mikor Tibor eltűnt a társaságból. De e hirtelen változásnak meg is volt a maga oka . . .

Mikor az estéivéről hazatértek, alig tudott magán uralkodni. Méregetől fel-fújva szagatta le magáról drága csipkés ruháját és csunyan mormogva magában röptette le lábáról cipőjét. Haragosan dönt ágyába, melyet egy éjjeli szekrény választott el egy másik ágytól, amelyben egy fiatal leányka szunyadozott. Kis kövér kacsóit fejére illesztette és kibomlott göndör haja piasztikusán omlott észbontó természetére, melyről derekig lecsuszott a takaró . . .

Ajka félig nyitva volt és oly édesen mosolygott, mint a bölcsőben szendergő ártatlan kis csecsemő . . .

Laura megvető pillantást vetett az ágyra, majd fenyegetőleg felemelte kezét és még egy pár érthetetlen szót is mormogott magában . . . Gyűlölte e teremtést nagyon . . .

Ha szegényke, édes szunyadozásában sejtette volna, hogy micsoda tekintet irányul feléje, úgy gyöngye mosolya helyett bizonyára nehéz bánatos könyecsepp szorult volna ki szeméből . . . E szuró tekintet mind erősebben irányult feléje.

De az álom anygala napsugárból font rózsás fátyolt lebegtetett az alvó hajdon szemé előtt és úgy csábította őt a szép álomok országába, ahol a boldogság kiltárt karokkal fogadja a reménynyel telt ifjú leányokat.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Január 27. Szombat. Róm. kath. naptár: Arany százévi János. — Protestáns naptár: Krisztótt. — Izraelita naptár: Sabbat, S. V. — Görög-keleti naptár (január 14.): Raiti és szent vértanú. — A nap két 7 óra 35 perckor, nyugszik 4 óra 31 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, elvélve csapadék, később enyhébb.

Január 27. Az aradi székhely otthon értekezlete este 8 órakor (Központi kávéház) — Az aradi kereskedők körének választmányi ülése este 9 órakor.

Nemzeti Színház.

Bérlet 112. sz.

Páros.

Szombaton, 1906. évi január hó 27-én

A bohémszerelem.

Operette 3 felvonásban. Henri Murger után írta: Paul Ferrer. Fordította: Heltai Jenő. Zenéjét szerette: Henri Hirschmann.

SZEMÉLYEK:

Barbemuche	Nyárai A.	Rodolphe	Hunyadi J.
Breteche	Delli Lajos.	Fouchardiere	Beregi S.
Celine	Szathmári A.	Mimi	Rontal B.
Arsene	Kulcsár L.	Musette	Kapossy J.
Marcel	Faludi K.	Breteche-né	Benkóné P.
Schaunard	Ladizslai J.	Phémie	Zalai Margit.
Baptiste	Várnai Jenő.	Francine	Zsigmond A.
Monetti	Borbély S.	Angele	Rákossy Gizt.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Limbek János

első magy. kir. szab. érekeposor-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudják a forrón szeretett és felejt hetetlen jó édesanya, nagyanya, dédanya, anyós és rokon

özv. Schannen Mihályné
szül. Lichtfusz Teréz urnőnek

1. évi január hó 26. án, reggeli 5 órakor, életének 84. ik évében, rövid szenvedés után értent jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai január hó 27-én, d. e. fél 9 órakor fegnak Deák Ferenc utca 28. számú házban a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és Perjámosra szállítatni s ugyannott utólagos beszentelés után január hó 28. án a délutáni órákban a perjamosi családi sírboltban örök nyugalomra tételni.

Az engesztelő szt.-mise a boldogult lelkiüdvéért január 29-én a délelőtti órákban fog a perjamosi róm. kath. plébánia templomban az egek Urának bemutatatni. Arad, 1906. január 26.

Áldás emlékére!

Krispin Józsefné, szül. Schannen Teréz,	Dr. Vannay Jánosné szül. Krispin Ilona,
Wirth Mihályné szül. Schannen	Frischmann Józsefné szül. Kalle Leontin,
Zsuzsanna, Kalle Jánosné	Kalle Artur, Kalle Gizella,
szül. Schannen Ida,	Kalle Sándor, Bérczy Sándorné
szül. Schannen Emma, gyermekel.	Bérczy Géza, Bérczy Lajos, Bérczy Károly, Bérczy Vilma,
Krispin József, Wirth Mihály,	unokái.
Kalle János, Bérczy Sándor, vejei.	Vannay János, Vannay László, Vannay Erzsébet, Vannay Ilonka,
Dr. Vannay János, Frischmann József, másodvejei.	Frischmann József, dédunoká . .

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értékes utazásokat is kintre, hirtelen másodkor „Roche” eredetű szamarogatóval.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svejc).

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, vérsétkét, éjjeli izmokat.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Ára 1/2 pengő és 1 pengő.

Köhögés!

Aki ezt meg nem figyeli, az önmagának ellensége!

**Kaiser-féle
mell-bonbon.**

A három fenyővel. Orvosiilag ajánlva és megvizsgálva köhögés, rekedtség vagy kataris és elnyálkásodás ellen. 4512 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy amit ígér, meg is tartja.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Gutori Földes Kelemen, Berger Gyula a Szent Erzsébethoz címzett, Hajos Árpád és Rozsnyay Mátyás gyógyszerárában Aradon. 2966

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu
tanulónak
felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerek 14 karatos aranyból és finom ezüstartból, ugyszintén arany, ezüst, orosz tulazüst és mindennemű fém és inga, fall, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órák és ékszerésznél

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,
régli színház épület. 934

FARSANGRA!

Diszes bál meghívók.
. Izléses esküvői és .
eljegyzési értesítések.
Tánczrendek. Belépő
jegyek. Műsorok. Szin-
lapok óriási választékban kaphatók az

Aradi Nyomda Részvénytársaságnál

Aradon.

1702—1906.

Hirdetmény.

A szárazér szabályozási költségben a kataszteri tisztaságvédelem alapján kivetett és az ártérbirtokosok által befizetett költségeket a társulat kiküldött közgegyűlése január hó 29—31-én déli 11—2 óra között a gazdasági szék földszinti termében fogja az egyes befizetésben levő feleknek visszafizetni.

Erről azzal értesítettnek a befizetésben levő ártérbirtokosok, hogy a pénz felvétele végett január 29—31-ike közötti napon a jelzett helyen a saját érdekében annál inkább jelentkezzenek, mert a meg nem jelenő fél illetménye különben a városi költségbe fog helyezettetni.

Arad, 1906. évi január hó 22.

A városi tanács.

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb mennyiségben míg a készlet tart, akár waggononkint Kurtics állomáson, akár kisebb mennyiségben a helyszínén Iratoson hidmérlegelve,

eladó.

Bővebbet 154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Farsangi ujdonságok!**Leltárunkat befejezve**

még számtalan cikket soroztunk olcsó eladásra, ezek megtekintésére a n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk. 171

Rosenblüh H. és Társa.**Rendkívüli olcsó árban a következő cikkek kerülnek eladásra:**

Párszáz szőnyeg-maradék, prima Tapestry
rendes forgalmi ára 2 frt, 2 frt 20 kr.
most 1 frt 40 kr.
Másodrendű Tapestry most 1 frt 20 kr.
Prima Kidderminster, 90 cm. széles, rendes forgalmi ára 2 frt 25 kr.
most 1 frt 40 kr.
Ruhaszövet maradékok az utolsó idényből félárban.
Fehérnemű, egyes darabok, hibátlan áru, rendkívül leszállított árban.
Asztalnemű, egyes abroszok, szalvetták és rendkívüli alkalom színes kávé garnitúrákban.
Egy 6 személyes duqlaszéles ajour 6 asztalkendővel 3 frt 75 kr.
Az árengedmények 25—50%-ig vannak leszámítva.

a s a n g i u j d o n s á g o k !

Báli legyezők, belepők, virágok.

Báli legyezők, belepők, virágok.

PRO HIRDETÉSEK.

A kinek

ismerettség híján

házastársra,
szelvényre,
költségre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kölcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kölcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

AKI

eladni kíván

szőrt,
szőngörát,
bort,
gyümölcsöt,
szobát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbéadni kíván

szobát,
házat
vagy szobát-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

származékát vétel vagy bérbévitel cse-
géből keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiz-
sabbban értesít, ha az

ARADI KÖZLÖNY
kísérletét
rovatait használja.

Nagymennyiségű maculatura
eladó a kiadóhivatalban.

Szalonna

zsír és hájat nagyobb mennyiség-
ben veszek. Garai Károly Aradon,
Hajó-utca 4. 193.

Jdösebo uri asszony mellé

kisasszony kerestetik, ki a háztar-
tás vezetésében járatos, varrni, fel-
olvasni tud, és takarítani is segít.
Czím a lap kiadóhivatalában. 204

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős
papírból egész vászon kötésben bőr
sarokkal 500 oldal tartalommal
24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fia.
Könyv és papírkereskedés. 235

Kiadó

az Erzsébet királyné-körút 13. sz.
házban egy három szoba és hozzá-
tartozókból álló utcazi lakás 1906
február hó 1-től. Bővebbet: Bánfi
Sándor zárgondnoknál. 186

Azonnali alkalmazást nyer

helybéli részvénytársaságnál Irodal-
teendőkből jártas fiatal ember. Ke-
reskedelmi akadémia osztályvizsga,
vagy érettségivel bírók előnyben
részesülnek. Ajánlatokat „Alkal-
mazás” jelleggel e lap kiadóhiva-
talába kérünk.

Keresek

jó állapotú kerékpárt megvé-
telre. Czím a kiadóhivatalban. 205

MÜHLE VILMOS

os. és kir. udvari szállító

Temesvár.

Virágkereskedés.
Mag- és növénykereskedés.
Nagybani tenyészetek virágok, magvak,
fák stb.-ből

Kivitelre.

Fiatal csinos gazdasszony,

a ki jól tud főzni, és a ki a ház-
tartás minden ágaiban jártas, egy
magányos urhoz azonnali belépés e
kerestetik. — Fényképpel ellátott
ajánlatok, a fizetési igények meg-
jelölésével, „K” alatt Postrestant
Csermőre Intézendők. 206

Építetők szives figyelmébe!

Lenkey Antal képesített kőműves
mester, építési vállalkozó. Építési
iroda Aradon, Szekeres-utca 4.
szám. Elvállalok minden e szak-
mába vágó kőműves és elhelyező
munkát, ugymint bérházak, ma-
gánépületek, nyaralók felépítését
bármely stíl szerint helyben és
vidéken, továbbá magtárak, istállók
stb. felépítését és szakszerű be-
rendezését, ugyszintén régi épüle-
tek átalakítását, új homlokzatok
készítését és mindennemű cement
beton burkolatokat jótállás mellett.
Terveikkel, költségvetéssel kívánat-
ra készséggel szolgálók. 2992

Kiváló tisztelettel

Lenkey Antal.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a
„TRIAS“

2-3 napi befecskendezéssel a folyást
utóba és fájdalom nélkül felelősség
mellett megszünteti. A legrégibb s
legelhanyagoltabb folyásba szenved-
ők is biztos gyógyulást remélhet-
nek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek
3 kor. 54 fill. beküldése után bér-
mentve küldetik. Fecskendők külön
1 korona. Raktár Aradon Földes
Kelemen gyógyszerárában, Deák
Ferencz-utca 11. sz. és a legtöbb
vidéki gyógyszerárában. 3889

1521-1906.

Hirdetmény.

Az 1906-1907. évi egyenes
adók kivételének alapjául szolgáló
jövedelmi vámlomások beadására
21050-1905. számú véghatározat-
tunkkal kitűzött és közhírré tett
határidők lejárván, az 1888. évi
XLIV. t.-cz. 15. §-a értelmében
azon megjegyzéssel tűzünk ki az
adóbevallások beadására folyó ja-
nuár hó 22 én kezdődő újabb 8
napot, miszerint mindazon adók-
telemek, kik III. és IV. oszt. kereseti
adó és tőkekamatadó vallomásaikat
még be nem adták, azt e hó 30 ig
annál inkább beadják, mert ezen
utolsó határidő elmulasztása ese-
tén adójuk hivatalból fog megála-
pítani.

Arad, 1906. évi január hó 19.

A városi tanács.

A legdivatosabb csokrok és koszorukat Iriss élővirágból.
A legjobb magvakat és virághagymákat.
A legszebb virágokat, növényeket, rózsákat.
A legnemesebb fákat és csemetéket.

95

Mindent saját nagytenyészetéből.

Postakötegek magvakkal 5 koronán felül bérmentve.

Mühle „Tanácsadója” vevőknek ingyen.

Pompás kiállítású főárjegyzék vevőknek kívánatra.

Az 1902. évi versenki ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi
makói ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L.

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

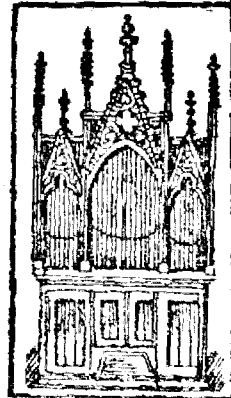
ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos áramra berend.)

TEMESVÁROTT.

Szállit kitéző, leg-
újabb rendszer szerint
készített

pneumatikus
orgonákat

bármily nagyság-
ban a legolcsóbb
árak mellett.

Javítások, átalakítá-
sok és hangolások át-
vétetnek, olcsón és ki-
tűnő szakértelemmel esz-
közöltetnek. 1749

Bővebb felvilágosítá-
ssal és költségvetéssel
szívesen szolgálók.

Az 1896. évi kiállításon
a nagy milleniumi érem-
mel kitüntetve.

Óh jajt!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyálgasodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, Krebsz Géza Ring Lajos, Rozsnyay Mátyas özv., Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban, Vojtek és Welsz drogoisáknál.

Győrön: Masznyik Dániel gyógyszerárában.

Magy.-Pécán: Mike József gyógyszerárában.

Ó-Pécán: Rokezin János gyógyszerárában.

Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárában.

Szilksón: Püredy Ede gyógyszerárában.

3841

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomá-
sára hozni, hogy a jóhírnevű elsőrangú

vaspénztár és pánczélszekrény gyártól

„Becher és Hildesheim Bécs”

a kizárólagos képviselőtet átvettem.

A nagyérdemű közönség kényelmére minta pénz-
szekrényeket raktáron tartok és használt pénzszerénye-
ket becserélek, használt szekrények állandóan vannak
raktáron.

Kérem a nagyérdemű közönséget bizalommal hoz-
zám fordulni. 2939

Maradok mély tisztelettel

Pollak Arnold,
szállító.

ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR.**Meghívás!****Az „Aradmegyei Takarékpénztár“**

tisztelt részvényeseit

a folyó évi február hó 11-én délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor

az intézet helyiségében tartandó

35-ik évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1905. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése; határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
2. Az igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése tárgyában.
3. Az alapszabályok 3., 8., 97., 103., 106., 107., 127., 153., 154. §§-ainak, valamint 124. és ezzel kapcsolatban a 4., 125., 132., 138. §§-ok módosítása.
4. Egy igazgatósági tagsági hely betöltése 1 évre; nyolcz választmányi tag megválasztása 2 évre az alapszabályok 105. §-a értelmében; és tíz új választmányi tag megválasztása 2 évre.
5. A tisztelt részvényesek netaláni indítványai.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket a közgyűlés napjáig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókpénztárainál Eloken és Battonyán nyugta ellenében letéteményezni sziveskedjenek.
Arad, 1906. évi január hó 27-én.

208

*Az igazgatóság.***ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK.****Meghívás!****Az „Aradi Ipar- és Népbank“**

t. részvényeseit

a folyó évi február hó 4-én délelőtt $\frac{1}{2}$ 11 órakor az intézet I. emeleti tanács-
termében tartandó**XXXVI. rendes évi közgyűlésére**

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1905. évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
3. Az intézeti elnök, 1 igazgatósági és 2 választmányi tag választása 1 évre.
4. Előterjesztés az alaptőke felemelésére.
5. Előterjesztés az alapszabályok módosítása tárgyában.
6. Esetleges indítványok.

174

Azon tisztelt részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 69. §-a értelmében részvényeiket 1906. évi február hó 3-ikáig az intézet pénztáránál térítvény ellenében letenni sziveskedjenek.
Arad, 1906. évi január hó 20-án.

Az igazgatóság.

Aradi Ipar- és Népbank.

Vagyon.

Mérleg-számla 1905. december 31-én.

Teher.

	Korona	fill.	Korona	fill.		Korona	fill.	Korona	fill.
Kézpénz			213,640	69	Részvénytőke			1.000,000	
Váltótárca-álladék			6.463,615	66	Tartalék alapok:				
Aradi hitelegylet tartozása			350,290		Általános tartalékalap	530,112			
Előleg értékpapírokra			160,306		Hitelegyleti tartalékalap	2,346	53		
Folyószámlai adósok			1.187,867	96	Nyugdíjalap	121,175	72	653,634	25
Jelzálog kölcsönök			568,044	26	csesjthei Varjassy József alapítvány			6,077	55
Zálogházi kölcsönök			267,332		Hitelegylet 5% biztossági alapja			10,549	66
Záloglevél kölcsönök	1.063,739	57			Betétek:				
Községi kölcsönök	502,505	25	1.566,244	82	1. Takarékpénztári könyvecskékre ...	4.455,229	14		
Értékpapírok és sorsjegyek			931,275	65	2. Folyó-számlára	93,412	57	4.548,641	71
Nyugdíj-alap értékpapirjai			30,000		Átruházott záloglevél, jelzálog és				
Ércz- és idegenpénzek, szelvények			10,141	78	községi kölcsönök			1.208,698	33
Adósok			190,660	38	(ebből a Magyar takarékpénztárak				
Ingtatlanok:					központi jelzálogbankjára 801,784				
Szabadság-tér 18. és Hasszinger-utca					k. 48 f. átruházva)				
2. sz. ház	205,695	64			Visszleszámított váltók			3.901,347	14
Békéscsaba főút 893. sz. ház	144,185	75			Be nem fizetett adók			32,221	93
Békéscsaba főút 894. sz. ház	32,005	48			Hitelezők			826,017	35
Ujaradi főút 840. sz. ház	18,473	40			Fel nem vett osztalékok			360	
Egyéb kisebb ingatlanok	44,676	85	445,037	12	Előre felvett kamatok és elszámó-				
Hátralékos kamatok			34,902	14	latlan jövedelmek			87,134	74
Felszerelések	9,202	40			Nyereség áthozat 1904. évről	12,133	46		
leírás	1,102	74	8,099	66	Nyereség az 1905. évben	140,642		152,775	46
			12.427,458	12				12.427,458	12

Arad, 1905. évi december hó 31-én.

Hehs Béla, s. k.
vezértitkár.

Kell Lajos, s. k.
főkönyvvezető.

Institoris Kálmán, s. k.
igazgató.

Kristyóry János, s. k.
igazgató.

Reicher Ferencz, s. k.
igazgató.

Szalay Károly, s. k.
igazgató.

Walder Gyula, s. k.
igazgató.

Jelen vagyon- és teherkimutatást a törvény és alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Páris Lajos, s. k.
f. ü. b. elnök.

Kneffel Lajos, s. k.
f. ü. b. tag.

Varjassy Lajos, s. k.
f. ü. b. tag.

Adler Andor, s. k.
f. ü. b. tag.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény és az intézeti alapszabályokban előírt köteletségünknek megfelelőleg az intézet ügyvezetését az egész éven át éber figyelemmel kísérvén, tisztelettel jelentjük, hogy a több ízben megtartott rovancsolásaink alkalmával úgy a központ minden üzletágában, mint a békés-csabai fióktintézetnél a kezelés alatt álló pénz- és értékkészletet mindenkor a szabályosan vezetett könyvekkel összhangzóan és hiány nélkül találtuk.

Az igazgatóság által elénk terjesztett 1905. évi zárszámodásokat, mérleget, valamint a nyereség és veszteség számlát a helyesen lezárt könyvek és zárszámadások alapján a törvény és alapszabályoknak megfelelően összeállítottunk találtuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak a lefolyt évi 152775.46 korona tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát.

Ezek alapján indítványozzuk, hogy az igazgatóságnak a lefolyt üzleti évre vonatkozólag a felmentvény megadásáért és ugyanezt a saját részünkre is kérjük.

Kelt Aradon, 1906. január hó 19-én.

Az „Aradi Ipar- és Népbank“ felügyelő-bizottsága:

Dr. Páris Lajos, s. k.
f. ü. b. elnök.

Kneffel Lajos, s. k.
f. ü. b. tag.

Varjassy Lajos, s. k.
f. ü. b. tag.

Adler Andor, s. k.
f. ü. b. tag.